

LAPORAN PERSIDANGAN OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KESEMBILAN

NINTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG PERTAMA

FIRST SESSION

MESYUARAT YANG KEDUA

SECOND MEETING

**LAPORAN PERSIDANGAN
OFFICIAL REPORT**

**DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KESEMBILAN**

NINTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

**PENGGAL YANG PERTAMA
FIRST SESSION**

**MESYUARAT YANG KEDUA
SECOND MEETING**

Kandungan	Muka Surat
Perbahasan Atas Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No.1) 1995	3
Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No. 2) 1995	20
Perbahasan Atas Rang Undang-undang	24
Usul Mengenai Perlantikan Ahli-ahli J/Kuasa Dewan	35
Usul Mengenai Perlantikan Ahli-ahli J/Kuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat	37
Usul Mengenai Perlantikan Ahli-ahli J/Kuasa Hak dan Kebebasan	39
Usul Mengenai Perlantikan Ahli-ahli J/Kuasa Kira-kira Kerajaan	41
Usul Mengenai Perlantikan Wakil Dewan ke Jemaah Universiti Malaya	44
Usul YB Encik Teng Chang Yeow Mengenai Catuan Elektrik 10 hari	46
Usul YB Puan Chong Eng Mengenai TNB	59
Pemilihan Ahli Dewan Negara	62
Penangguhan	64

Laporan Persidangan

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KESEMBILAN

MESYUARAT YANG KEDUA PENGAL YANG PERTAMA

Hari Jumaat, 11 Ogos, 1995

***(Tempat: Dewan Undangan Negeri,
Lebuh Light, Pulau Pinang)***

HADIR:

- Yang Berhormat Dato' Speaker (Dato' Haji Yahaya b. Abdul Hamid) - Ahli Kawasan Pinang Tunggal
- Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon) - Ahli Kawasan Tanjung Bunga
- Yang Berhormat Penasihat Undang-undang Negeri (Dato' Ahmad Zaki b. Hj. Husin)
- Yang Berhormat Timbalan Ketua Menteri (Dato' Haji Mohd. Shariff b. Haji Omar) - Ahli Kawasan Permatang Berangan
- " " Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen)
- " " Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum)
- " " Ahli Kawasan Telok Bahang (Dr. Hilmi b. Haji Yahaya)
- " " Ahli Kawasan Sungai Pinang (Dr. Kang Chin Seng)
- " " Ahli Kawasan Seberang Jaya (Encik Abdul Latiff b. Mirasa)
- " " Ahli Kawasan Perai (Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy)
- " " Ahli Kawasan Bukit Tengah (Dato' Liong Ah Sow @ Liang Thau Sang)
- " " Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad b. Saad)
- " " Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Lim Chien Aun)
- " " Ahli Kawasan Penaga (Encik Azhar b. Ibrahim)
- " " Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan)
- " " Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Encik Koay Kar Huah)

Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Aceh (Encik Abdul Rashid b. Abdullah)

" " Ahli Kawasan Machang Bubok (Dr. Toh Kin Woon)

" " Ahli Kawasan Paya Terubong (Dr. Loh Hock Hun)

" " Ahli Kawasan Telok Air Tawar (Puan Jahara bt. Hamid)

" " Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang)

" " Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Lee Hack Teik)

" " Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin b. Dato' Syed Ahmad)

" " Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow)

" " Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang)

" " Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi b. Haji Abdul Rashid)

" " Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Lim Gim Soon)

" " Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Ooi Theng Bok)

" " Ahli Kawasan Penanti (Encik Daud b. Taha)

" " Ahli Kawasan Sungai Puyu (Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee)

" " Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Lye Siew Weng)

" " Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin b. Mohamed)

" " Ahli Kawasan Berapit (Encik Lau Chiek Tuan)

" " Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng)

TURUT HADIR:

Setiausaha, Dewan Undangan Negeri (Cik Tan Lee Lee)

Dewan bersidang semula pada jam 9.50 pagi.

Setiausaha:

DOA.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan bersidang semula, diteruskan dengan perbahasan Rang Undang-undang. Silakan Ahli Kawasan Ayer Itam.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Lye Siew Weng):

Selamat pagi dan salam sejahtera. Dato' Speaker, saya rasa kesal atas penolakan, atas perbincangan Y.B. Batu Lanchang atas Rang Undang-undang Fasal 3 Perkara 7 untuk penambahan Ahli dalam EXCO daripada 8 orang ke 10 orang. Ini menunjukkan parti DAP selalu membangkang sahaja apa-apa cadangan mahupun yang baik yang boleh membawa kemajuan negara - negeri atau manfaat kepada rakyat jelata Pulau Pinang khususnya. Ini saya boleh dengan 4 huruf mensifatkan sikap parti DAP iaitu CCND. CCND *constantly critical, negative and destructive*. Ini saya mensifatkan parti DAP yang saya kesal kerana tidak pandang berat atas Rang Undang-undang yang kita kemukakan.

Dato' Speaker, saya bangun untuk menyokong atas perbincangan Rang Undang-undang Fasal 3 Perkara 7 untuk menambahkan Ahli EXCO daripada 8 kepada 10 orang, yang sedia ada 8 sahaja sekarang tambah kepada 10 berdasarkan pandangan-pandangan yang saya sedia. Satu penambahan Ahli EXCO pada masa kini adalah perlu dan tepat. Tindakan itu merupakan satu usaha Kerajaan Negeri untuk menuju ke arah budaya kerja cemerlang dan berkualiti. Ini jelas membuktikan bahawa pihak Kerajaan Negeri adalah peka terhadap permintaan semasa ikut *trend* dan bersikap pro-aktif. Kedua, penambahan Ahli dalam EXCO bukan sahaja dapat meringankan bebanan kerja yang dipegang malahan dapat memastikan mereka menjalankan tanggungjawab dan tugas mereka dengan cepat, dengan betul dan berkesan. Tindakan penambahan dalam Ahli EXCO akan memupuk dan memperkukuhkan lagi budaya pengkhususan dan pembahagian kerja yang lebih sistematik. Konsep pengkhususan dan pembahagian kerja ini akan menjamin *output* yang berkualiti dan berkuantiti.

Dato' Speaker, tindakan ini telah menunjukkan hasrat Kerajaan Negeri untuk terus membangun majukan Pulau Pinang supaya Pulau Pinang dapat mencapai Wawasan 2020 dengan lebih awal daripada jadual perancangan. Ini satu tekanan dari ucapan perasmian T.Y.T. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Ahli dari Kawasan Permatang Pasir.

Ahli-Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Dato' Speaker, saya ingin ambil bahagian dalam pindaan perlembagaan seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Dari Kawasan Ayer Itam. Pihak saya menyokong supaya diadakan pindaan Perlembagaan Fasal 2, Fasal 3, Fasal 4, Fasal 5, Fasal 6, Fasal 7, Fasal 8, dan Fasal 9, Perlembagaan Negeri ini bagi memudahkan lagi tugas-tugas yang akan dijalankan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Semalam Ahli Batu Lanchang bangun menentang dan mengatakan ini semua untuk kepentingan Barisan Nasional. Patut diterangkan bahawa pada tahun ini tanggungjawab Kerajaan ialah menghadapi abad yang akan datang lebih mencabar daripada masa-masa yang lalu. Seperti yang telah kita bincang dalam Dewan ini harapan rakyat Pulau Pinang kepada Kerajaan yang ada sekarang ini adalah lebih tinggi memerlukan komitmen dan tanggungjawab yang besar bagi memajukan Negeri Pulau Pinang terutama dalam bidang menyediakan kemudahan perumahan kepada rakyat Pulau Pinang.

Tanggungjawab Ahli-ahli EXCO adalah lebih berat dan harapan rakyat Pulau Pinang ingin melihat masalah yang dibangkitkan oleh rakyat di Pulau Pinang di atasi, sebab itulah dalam pilihanraya yang lalu mereka telah menolak DAP dan memilih Barisan Nasional. Boleh dikatakan di Pulau Pinang semua rakyat merasa terkejut juga dengan kejayaan yang gemilang dan cemerlang Barisan Nasional di Pulau Pinang dan rakyat telah faham apa yang dilaung-laungkan oleh DAP di dalam Dewan ini beberapa tahun yang lalu tidak mencapai kejayaan. Memang DAP kata mereka bukan Kerajaan, bagi peluang kepada mereka memerintah mereka akan buat tetapi rakyat Pulau Pinang memilih Barisan Nasional dan menyokong Kerajaan Barisan Nasional dan rakyat mahu melihat pada kali ini Kerajaan Barisan Nasional betul-betul bekerja dengan keras dengan penuh tanggungjawab untuk melaksanakan projek dan program-program yang terbengkalai yang tidak dilaksanakan oleh wakil-wakil DAP dalam Dewan yang lalu. Ahli Batu Lanchang pun bernasib juga ini, beberapa undi sahaja menang. Kalau tidak dia pun kalah juga, habis, cuma beberapa undi saja majoriti, nasib baik ada satu.

Fasal 3 perkara 7, iaitu penambahan Ahli EXCO dari 8 kepada 10 kalau kita lihat tanggungjawab yang dibebankan kepada Y.A.B. Ketua Menteri, Y.B. Timbalan Ketua Menteri dan beberapa orang EXCO yang terpaksa memegang beberapa portfolio yang tentunya tidak dapat menjalankan tugas yang begitu berkesan kerana portfolio yang begitu banyak yang dipegang oleh mereka. Saya beri contoh. Y.B. Timbalan Ketua Menteri, EXCO Usahawan satu jawatankuasa EXCO yang baru, MMK yang baru yang ditubuhkan pada tahun ini, yang dalam Dewan yang lalu tidak ada portfolio ini. Pembangunan usahawan adalah satu bidang yang baru dengan wujudnya Kementerian Pembangunan Usahawan diperingkat Persekutuan. Jadi oleh sebab Negeri Pulau Pinang ini kecil rakyatnya pun padat dan kita tidak boleh bergantung kepada sektor-sektor lain tetapi kita boleh memajukan sektor perniagaan dan perdagangan dengan mewujudkan lebih banyak usahawan, ahli-ahli pedagang yang dapat bukan saja berdagang di dalam negeri Pulau Pinang di Malaysia malah di serata dunia. Sekarang ini peluang-peluang perdagangan di negara-negara lain di dunia mencurah-curah datang dan memberi tawaran yang baik kepada rakyat di Malaysia. Jadi kita sebagai rakyat Pulau Pinang, Kerajaan yang mewakili rakyat di Pulau Pinang harus ada program yang besar-besaran bagaimana membangunkan usahawan, bagaimana melatih usahawan, bagaimana memberi kemahiran kepada usahawan, bagaimana mewujudkan peluang-peluang baru kepada usahawan. Jadi satu tanggungjawab yang besar. Beliau juga menjadi EXCO Pertanian, beliau juga menjadi EXCO Pembangunan Luar Bandar, beliau juga menjadi EXCO Agama. Jadi tentunya memerlukan pembahagian tugas dan memerlukan penambahan Ahli-ahli EXCO.

Begitu juga Y.A.B. Ketua Menteri yang memegang portfolio belia. Dengan pendaftaran ahli-ahli belia di Pulau Pinang berjumlah melebihi 80,000 orang. Yang menjadi Rakan Muda, yang ada dalam program belia Rakan Muda Rekreasi, Rakan Muda Sukan, Rakan Muda Perkhemahan, Rakan Muda Mesjid, berbagai-bagai Rakan Muda yang diwujudkan yang memerlukan program dan pemerhatian dan juga memberi tumpuan kepada mereka untuk membangunkan bidang kebeliaan ini. Jadi, pada saya kemungkinan memang saya mengenali Y.A.B. Ketua Menteri begitu lama, memang beliau berminat dengan belia, tetapi tentunya tanggungjawab ini adalah berat kalau beliau gagal membangunkan belia dan beliau juga perlu menjalankan tugas-tugas yang lain yang diberi tanggungjawab kepada beliau dalam bidang industri di dalam memajukan Pulau Pinang menarik pelabur-pelabur luar negeri datang ke Pulau Pinang, mewujudkan peluang-peluang yang baru, membawa pedagang-pedagang Pulau Pinang untuk mendapatkan

peluang-peluang perniagaan di luar negeri dan berbagai-bagai lagi, yang diberi tanggungjawab menghadiri mesyuarat yang perlu dihadiri oleh Y.A.B. Ketua Menteri.

Ini semua memberi satu tanggungjawab yang berat yang orang masyarakat Pulau Pinang, rakyat Pulau Pinang ingin melihat perkembangan tahun-tahun yang akan datang ini lebih maju, lebih mencabar dan Pulau Pinang timbul sebagai negeri yang unggul yang boleh menjadi *leader* di kawasan ini. Jadi dengan adanya kawasan Wilayah Segi Tiga Utara yang mana Pulau Pinang menjadi *leader* tentunya tanggungjawab ini lebih berat kepada pimpinan Kerajaan yang ada hari ini. Begitu juga di bidang-bidang yang lain. Bidang pendidikan harus diberi penekanan dengan teknologi-teknologi baru dengan sekarang ini bila bercakap mengenai dengan telekomunikasi, orang bercakap mengenai *internet*, dengan sistem jaring. Jadi sistem-sistem yang lama yang *outdated* tentunya Pulau Pinang dengan adanya barisan baru dengan pertambahan EXCO yang baru, tanggungjawab yang baru, mereka bersemangat baru, ingin bekerja dengan keras menyelesaikan masalah-masalah yang kita hadapi.

Jadi seperti yang diterangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri selama 38 tahun EXCO kita masih 8 orang, tidak bertambah, jadi inilah masa yang baik untuk kita menambahkan EXCO daripada 8 orang kepada 10 orang, bertambahnya tanggungjawab, bertambahnya fungsi-fungsi yang harus dilaksanakan oleh EXCO maka ini patut tidak ditimbulkan oleh Batu Lanchang bahawa kita memilih ini kerana Kerajaan Barisan Nasional sebab Kerajaan Barisan Nasional memang prihatin masalah rakyat. Yang tidak prihatin ini DAP sebab DAP beritahu kekalahan dia bukan kerana apa, dia kata masalah internal, masalah dalaman DAP sendiri. Masalah mereka sebab mereka tidak boleh melawan ketua, tidak boleh tegur ketua. Kita boleh tegur pemimpin, kita dibenar tegur pemimpin. Kalau pemimpin tidak boleh kita tegur (gangguan)

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan Dato' Speaker. Saya cabarkan Ahli Permatang Pasir.....

Tuan Speaker:

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Cabar apa, duduk. *You* cakap dalam Dewan ini hari itu.

Tuan Speaker:

Boleh bagi jalan?

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Minta jalan. Saya cabarkan Ahli dari Permatang Pasir supaya mengeluarkan darimana rekod-rekod yang saya cakap begitu. Jikalau tidak, jikalau awak tidak boleh buktikan sila tarik balik.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Dalam Dewan ini semua orang ada dengar. Masalah *internal*.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Tunjukkan bukti.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Ada dalam verbatim *you* cakap, cuba ambil verbatim, *hansard* yang pertama. Ambil, minta.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

You ambil!

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

You boleh minta!

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

You ambil, *you* yang cakap.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

You boleh minta, bukanlah *you* tidak ada mulut boleh minta.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Kalau tidak boleh tunjuk jangan buat tuduhan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

You yang cakap semua. *You* tanya semua Ahli Dewan di sini, semua dengar.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat teruskan dengan

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Dato' Speaker, mengenai dengan Fasal 7 Perkara 19 dan Fasal 6 Perkara 18 memang sudah tiba masanya Fasal 6 Perkara 18 dimasukkan di dalam Perlembagaan Negeri, kerana kadang-kadang mungkin muflis RM5,000 yang boleh dibayar oleh setiap Ahli Dewan tetapi oleh sebab tiada peruntukan terus terpaksa mengosongkan kerusi Dewan sebagai ADUN. Kalau dia ada cara untuk membayar dan menarik balik keputusan mahkamah itu maka dia boleh menjadi ADUN. Jadi perkara ini memang baik dan kita mengalu-alukan cadangan Y.A.B. Ketua Menteri. Jadi kita berharap dengan adanya pindaan ini Kerajaan Negeri akan dapat bekerja dengan lebih keras lagi, lebih kuat lagi dengan ramai ahli-ahli EXCO dalam Kerajaan yang dapat membantu Y.A.B. Ketua Menteri dan Timbalan dan dalam jangkamasa 5 tahun yang akan datang tentunya kita dapat mencapai tahap pembangunan yang lebih baik sepertimana yang kita harap-harapkan.

Ini ucapan daripada Ahli, saya hendak baca balik, verbatim, ucapan yang direkodkan dan yang dicakapkan oleh Y.B. Batu Lanchang. Saya ulang, Dato' Speaker, dengan izin; "Pihak DAP menerima keputusan yang dibuat oleh pengundi-pengundi Negeri Pulau Pinang dalam Pilihanraya. Kami mengakui terdapat kelemahan di dalam Parti DAP sendiri. Walau bagaimanapun tidak boleh dinafikan dalam pilihanraya yang baru lalu terdapat tidak keadilan dalam pilihanraya dan proses pilihanraya". Itu kelemahan dalam Parti DAP itu sendiri yang ditekankan oleh YB Batu Lanchang. Janganlah salah orang. Kalau kita lemah janganlah salah orang sebab kami kuat, kami kerja kuat, kami memang bekerja untuk rakyat, menyelesaikan masalah rakyat bersama dengan membantu Kerajaan Negeri. Sebab itu kita dapat keputusan yang baik. Saya pun majoriti tinggi daripada dahulu, 4,000 naik 8,000 majoriti. Jadi janganlah kata kita tidak kerja

kuat. Sebab kita kerja kuat, sebab itu kita menang. Sikit saja, itu pun nasib baik, kalau tidak (ketawa) janganlah marah.

Sekian Dato' Speaker.

Tuan Speaker:

Ahli dari Kawasan Padang Kota.

Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan Pindaan Enakmen Perlembagaan Pulau Pinang (No. 1) 1995 yang mempunyai 9 Fasal dan saya akan menumpukan perbahasan saya kepada Fasal 3 Perkara 7 yang bertujuan menambah keanggotaan Ahli Mesyuarat Kerajaan Negeri daripada 8 kepada 10. Dato' Speaker, penambahan ini dirasakan perlu kerana bidang tugas yang kian bertambah dan juga mencabar, lebih-lebih lagi negeri kita kini sedang berusaha dan juga dalam persiapan untuk menjadi satu pusat serantau yang penting dan unggul dalam dunia ekonomi yang kini lebih tertumpu kepada bentuk kewilayahan. Penambahan 2 lagi Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri seharusnya dapat menjadi peranan Eksekutif di negeri ini lebih berkesan dan melicinkan lagi perjalanan Pentadbiran Negeri. Dengan tanggungjawab yang lebih tertumpu kepada portfolio masing-masing lebih banyak usaha dapat dilakukan bagi melaksanakan dasar dan rancangan Kerajaan Negeri yang terkandung dalam pelan strategik.

Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan yang bakal dilantik selepas pindaan ini harus melihat perlantikan ini sebagai satu tanggungjawab dan amanah rakyat. Mereka tidak seharusnya melihat perlantikan ini sebagai satu ganjaran politik. Kita dalam Barisan Nasional berlainan dengan parti-parti lain, kita berdasarkan kepada keupayaan dan juga kemampuan. Kita bukan berdasarkan kepada pertalian persaudaraan atau pertalian ibu bapa yang melantik anak sendiri menjadi Ketua Pemuda sesuatu pergerakan tetapi dalam..... (gangguan). Kita masa hendak jadi Ketua Pemuda, kita kena lawan, kita dicabar, kita kena pergi keliling negeri.....

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Penjelasan. Mana ada, siapa bapa lantik anak sebagai Ketua Pemuda, adakah?

Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow):

Dalam sejarah politik di negara ini ada sebuah parti, parti yang ditubuhkan tahun 60an yang bertapak kuat satu masa di Melaka kemudian ingin merebut kuasa di Pulau Pinang tetapi gagal. Parti yang saya sebut-sebutkan, faham-fahamlah, tidak mahu sebut nama parti. Nanti saya dikecam membuat serangan peribadi. Mereka tidak harus melihat perlantikan ini sebagai ganjaran politik. Hanya dengan begitu mereka akan dapat menjalankan tugas dengan lebih berkesan dan memanfaatkan rakyat pada keseluruhannya.

Dato' Speaker, semasa mengambil bahagian dalam perbahasan semalam ada ahli yang menuduh bahawa soalan yang saya bawakan, pembatalan hujjah saya sebagai serangan peribadi. Ingin saya katakan bahawa serangan peribadi adalah mencaci cela sifat peribadi seseorang. Dalam pembatalan hujjah ianya tidak sepatutnya dikatakan serangan peribadi. Kalau serangan peribadi ini bermakna bahawa semua perkara yang dibangkitkan berkaitan dengan ADUN-ADUN yang menjalankan tugas Ahli Majlis, itu juga sebagai serangan peribadi. Itu adalah logik. Kalau itu logik bahawa kita membatalkan hujjah seseorang itu sebagai serangan peribadi maka kalau kita mengatakan orang lain menjalankan tugas orang lain itu juga serangan peribadi. Jadi saya berharap Ahli-ahli EXCO baru yang akan dilantik akan memahami apa yang kita katakan pembatalan hujjah dan juga serangan peribadi. Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Dijemput untuk menggulung, Ketua Menteri.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan Rang Undang-undang ini dengan beberapa pandangan telah diberi dan saya mengucapkan terima kasih kepada pandangan-pandangan yang menyokong pindaan ini. Sememangnya sebab-sebab pindaan telah saya terangkan dengan jelas dalam ucapan saya. Apa yang saya ingin menegaskan di sini ialah pindaan ini berdasarkan kepada keperluan yang timbul kerana tanggungjawab dan beban kerja yang begitu berat yang memerlukan lebih ramai lagi Ahli EXCO untuk bersama-sama mengendalikan dan menangani cabaran-cabaran yang baru dan kita tidak memandang dari sudut politik.

Sebenarnya satu soalan telah dikemukakan oleh Ahli Batu Lanchang kenapa pindaan ini tidak dibuat pada tahun 1986 apabila kerusi negeri di tambah dari 27 hingga 33. Jawapannya ialah jelas dan senang sekali kerana pada waktu itu Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan belum dipinda. Kita diperingkat Negeri tidak boleh sewenang-wenangnya meminda mana-mana peruntukan perlu di dalam Perlembaan kita seperti yang terkandung di dalam Perlembagaan Persekutuan. Kalau hal-hal lain yang tidak dimasukkan ke dalam Jadual Kelapan sebagai peruntukan-peruntukan perlu, kita boleh pinda tetapi ini dimasukkan ke dalam peruntukan perlu Jadual Kelapan dan oleh sebab itu kita tidak boleh meminda sekiranya kita berminat pun pada waktu itu..... (gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Minta penjelasan. Ya, memang saya faham tetapi kalau betul-betul ada keperluan pada masa itu, mengapa Kerajaan Negeri tidak membuat permohonan kepada Pusat atau Dewan Rakyat kerana pemindaan di Dewan Rakyat memang ke atas permohonan negeri-negeri.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, ini adalah jelas kerana kita tidak boleh tiap-tiap kali kerusi ditambah, kita kata hendak tambah EXCO. Kita mesti mengkaji keadaan dari masa ke semasa. Sehingga satu masa yang tepat kerana ada keperluan yang lain bukan sahaja berdasarkan kepada pertambahan kerusi. Sebenarnya hujjah saya tidak begitu bergantung kepada pertambahan kerusi. Sebut saya dalam ucapan saya ini tentang pertambahan kerusi ialah untuk menunjukkan bahawa kerana meningkatnya bilangan penduduk dan oleh itu adalah pertambahan kerusi, tetapi itu bukan hujjah yang utama cuma saya katakan bahawa walaupun kita mahu pun, kita tidak boleh buat oleh kerana Jadual Kelapan itu belum dipinda.

Satu lagi yang ingin saya tekankan ialah ada dikatakan kenapa portfolio adalah sama sebelum tahun 1990. Sebenarnya tidak. Mulai tahun 1990 kita banyak menambahkan portfolio seperti Pembangunan Tenaga Manusia, Sains dan Teknologi yang tidak ada dahulu, Hal-Ehwal Pengguna - dulu tidak ada. Wanita - tidak ada, Industri Kecil dan Sederhana - dulu kita tidak memberi penekanan dan juga ada cabaran-cabaran yang baru kerana kita timbul banyak cabaran dan isu yang baru. Itulah sebabnya.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan.

Ketua Menteri:

Saya beri peluang nanti ya. Saya tidak bersetuju kita ada terlalu banyak portfolio. Sebenarnya tidak. Portfolio-portfolio ini diwujudkan kerana keperluan dan kerana adanya cabaran. Kita tidak sewenang-wenangnya menambahkan portfolio. Misalnya satu portfolio yang saya bercadang untuk menambah ialah portfolio Pembangunan Keusahawanan yang sekarang menjadikan satu Kementerian yang baru. Ya. Walaupun mengambil alih Kementerian Perusahaan Awam yang dahulu, tetapi penekanannya sudah berbeza dan ianya menegaskan tentang pembangunan usahawanan dan juga untuk menggalakkan kerjasama di antara usahawan-usahawan Bumiputera dan bukan Bumiputera. Ini merupakan satu cabaran baru yang harus kita tangani kalau kita hendak menuju ke arah Wawasan 2020 kerana adanya Wawasan 2020, kerana adanya Dasar Pembangunan Negara yang baru, kerana adanya cabaran-cabaran yang baru menjelang abad ke 21. Kita mesti mengakui bahawa kita mesti sentiasa bersedia untuk menjadi *flexible* dan untuk menghadapi cabaran-cabaran ini dan tidaklah kita terkongkong dengan cara yang lama. Saya merasa hairan sedikit sebab parti DAP selalu mengatakan perubahan, *change*. Apabila kita melakukan *change* perubahan, mereka pula menjadi terlalu *conservative*. Saya ingat itu bukan seranganlah tetapi itu cuma pandangan saya.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Walaupun banyak portfolio-portfolio yang ditimbulkan kerana ada Kementerian di Kerajaan Pusat tetapi mungkin portfolio-portfolio ini lebih penting di Kerajaan Pusat dan bukan di Kerajaan Negeri kerana kita pun sendiri nampak bahawa ada portfolio-portfolio yang kurang disentuh. Mungkin ini menunjukkan tidak mempunyai - saya tidak cakap kepentingan - mungkin tidak perlu sekarang atau timbul untuk mewujudkan portfolio-portfolio ini dan saya pun memerhati bahawa orang yang memegang portfolio-portfolio, yang banyak, lebih daripada satu portfolio atau dua portfolio adalah portfolio yang lebih bermasalah, saya tidak mahu cakap penting, iaitu lebih banyak masalah timbul dari portfolio itu dan Ahli Yang Berhormat yang memegang portfolio itu selalunya mempunyai portfolio-portfolio yang mempunyai banyak masalah. Macam Ahli Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Jermal, dia memang dua portfolio tetapi kedua-duanya tidak menimbulkan banyak masalah dan juga Ahli Kawasan Perai. Portfolionya pun tidak menimbulkan banyak masalah. Maka mungkin ada tidak keseimbangan dalam beban-beban kerja di antara Ahli-ahli EXCO.

Ketua Menteri :

Saya tidak bersetuju sama sekali dengan pandangan Ahli Batu Lanchang. Yang pertamanya kita di peringkat negeri ini tidak sewenang-wenangnya mewujudkan portfolio cuma kerana hendak mengikut portfolio di Pusat. Misalnya ada terdapatnya satu portfolio yang amat besar Kementerian Perusahaan Utama, *Primary Industry*, tetapi kita tidak mewujudkan di Pulau Pinang kerana tidak banyak *primary industry* di Negeri Pulau Pinang. Kita tidak mengikut sahaja. Kita menganggap dari segi keperluan negeri ini, cabaran yang dihadapi oleh negeri ini dan saya memang setuju bahawa ada portfolio yang mempunyai banyak masalah, banyak cabaran. Oleh sebab itu kita mesti jangan terlalu membebankan Ahli EXCO supaya beliau yang mengendalikan portfolio yang mempunyai banyak masalah yang harus diselesaikan itu dibebankan juga dengan portfolio-portfolio yang lain. Sebab itu portfolio-portfolio yang lain itu mestilah diagihkan kepada orang yang lain, ditanggung oleh orang yang lain, supaya beliau ini boleh lebih berkesan. Itu yang pertama.

Kedua, saya tidak bersetuju bahawa perdagangan bukanlah satu portfolio yang penting. Perdagangan sebenarnya satu portfolio yang amat penting. Kalau kita hendak mengembalikan peranan Negeri Pulau Pinang sebagai satu pusat perdagangan utama di rantau ini, di wilayah ini, apa lagi dengan perkembangan yang terbaru dengan segi tiga pertumbuhan (*growth triangle*) IMT-GT, di mana kita harus mempunyai seorang Ahli EXCO yang menumpukan perhatian dan usaha untuk membangunkan perdagangan di Negeri Pulau Pinang supaya kita boleh merebut peluang-peluang dan potensi-potensi yang akan timbul kerana koperasi ataupun kerjasama serantau (*regional development*) yang akan timbul yang merupakan salah satu daripada cabaran besar menjelang abad ke 21 dan mengenai Hal-Ehwal Pengguna pun, saya.... boleh mempertahankan Yang Berhormat, tidak apalah. Hal-Ehwal Pengguna pun merupakan satu cabaran yang amat besar kerana ianya merupakan isu pengguna. Ini isu yang amat penting yang harus dikendalikan di peringkat negeri. Ahli Batu Lanchang dulu pun seorang kakitangan di Persatuan Pengguna Pulau Pinang dan Ahli Batu Lanchang sebenarnya haruslah menyokong dengan sepenuhnya bahawa kita mewujudkan portfolio Hal-Ehwal Pengguna di peringkat negeri. Sokong ya?

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):

Penjelasan.

Ketua Menteri:

Dia minta dulu. Saya bagi jalan kepada dia dulu.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):

Tuan Speaker, penjelasan. Bolehkah Yang Amat Berhormat bersetuju bahawa kadang-kadang perkara walaupun penting kurang disentuh di dalam Dewan, atas mungkin dua sebab nungkin satu ialah barangkali Ahli Yang Berhormat menganggap bahawa tidak banyak masalah tentang bidang-bidang yang tertentu bukan sebab bidang itu tidak penting, tetapi tidak banyak masalah. Yang kedua, kemungkinan ialah bidang-bidang itu telah diuruskan dengan baik, dengan cekap. Oleh kerana itu tidak banyak membawa masalah.... (ketawa) Memang itu.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya memang bersetuju dengan pandangan Ahli Yang Berhormat dari Bagan Jermal.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan. Maka kalau mengikut logik Ahli Yang Berhormat dari Bagan Jermal, portfolio-portfolio yang lain yang menimbulkan banyak masalah, bermakna tidak cekaplah.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):

Tidak.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Macam mana YB? Setuju dengan itu atau setuju dengan *oppositenya*? Ya, tadi saya hendak mengatakan memang saya setuju bahawa Portfolio Hal-Ehwal Pengguna memang penting tetapi saya merasa kecewa kerana selama ini saya tidak nampak portfolio ini betul-betul memperjuangkan hak-hak pengguna. Contohnya seperti di dalam catuan bekalan elektrik selama 10 hari. Sebenarnya semua pengguna di Pulau Pinang telah dijejaskan tetapi saya tidak nampak portfolio ini ataupun Ahli Yang Berhormat EXCO yang bertanggungjawab ke atas portfolio ini mengatakan apa-apa. Dia hanya memberi amaran kepada penjaja-

penjaja jangan menaikkan harga tetapi dia tidak memandang pekerja-pekerja di kilang yang dikatakan pihak kilang akan memotong gaji mereka kerana kejadian itu. Itulah saya tidak bersetuju bahawa portfolio itu dikendali dengan baik. Mungkin tidak kendali apa-apa.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, ini memang satu peluang Ahli Batu Lanchang hendak cuba menyerang pihak kami ini. Tetapi sebenarnya ini menunjukkan bahawa kita memerlukan lebih ramai Ahli EXCO untuk mengendalikan setiap portfolio supaya kalau ada timbulnya, sekiranya ada, kita semua manusia, sekiranya ada timbul banyak masalah, kita boleh mengendali dengan dapat mencurahkan masa dan tenaga yang mencukupi iaitu segala hujah Ahli Batu Lanchang sebenarnya menyokong untuk penambahan bilangan Ahli EXCO.

Saya cuma hendak menyentuh sedikit tentang satu isu juga yang dibangkitkan yang mengatakan bahawa portfolio yang dipegang oleh Ahli Kawasan Prai itu tidak penting. Makna yang dikatakan kebajikan tidak penting, kesihatan tidak penting tetapi banyak pula soalan yang dikemukakan mengenai AIDS dan sebagainya oleh Ahli Batu Lanchang tetapi dia kata tidak penting.... (gangguan).

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan. Tadi sayapun sudah kata saya tidak mahu kata tidak penting. Masalah kurang ditimbulkan. Mengenai soalan-soalan AIDS memang saya telah kemukakan soalan, tetapi soalan tidak dijawabpun.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, dalam ucapan Ahli dari Batu Lanchang ini - memang dia kata tidak, dia tidak mengatakan tidak penting tetapi dia mengatakan tidak perlu. Kalau tidak perlu sama sekali maka ianya tidak penting sama sekali. Itu maknanya.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Penjelasan.

Ketua Menteri:

Sebab itu Dato' Speaker, saya tidaklah mahu membuang masa kerana cuma ini *friendly banter* sajalah. Sebab dia masuk

sebagai Ahli baru, kita pun mengalu-alukan, kita pun puji dia dan selepas dipuji dia pun lebih giat lagi dan garang sedikit, tetapi tidak apa, kita alu-alukan.

Sebab itu akhir sekali saya ingin menegaskan di sini bahawa penambahan kerusi ini bukanlah untuk tujuan politik seolah-olah yang dituduh oleh pihak pembangkang tetapi ianya berdasarkan kepada keperluan yang amat mendesak dan beban kerja yang amat besar dan berat. Saya memang setuju 100 peratus dengan pandangan Ahli Padang Kota bahawa perlantikan sesiapa pun untuk mengisi jawatan Ahli EXCO sepertimana kami yang sekarang sedang memegang jawatan mestilah menganggap bahawa ini merupakan satu tanggungjawab, satu keutamaan yang diberi *privilege* dan satu *responsibility* dan memang walaupun terdapat ramai ahli-ahli yang ada di sini layak, kita cuma dapat melantik dua orang tambahan. Barisan Nasional bukanlah menegaskan pembahagian gula-gula, *division of sweets*, bukan. Ini Sememangnya ialah untuk memberi tanggungjawab dan beban kerja yang lebih berat dan ini tidak bermakna bahawa ADUN yang lain itu tidak memainkan peranan yang penting termasuk Ahli Batu Lanchang. Kalau Ahli Batu Lanchang berminat untuk dipertimbangkan maka boleh juga masuk ke Barisan Nasional, kita akan pertimbangkan.

Dato' Speaker, saya ingin menegaskan Kerajaan Negeri Barisan Nasional penuh sedar akan tanggungjawab kita dan kita memandang serius tanggungjawab dan mandat yang diberi. Oleh itu saya memberi jaminan bahawa kami di Barisan Nasional sama ada di dalam EXCO atau ADUN akan terus bekerja kuat dan berusaha bersungguh-sungguh dan secara jujur, secara rendah diri untuk memberi perkhidmatan yang sebaik boleh kepada rakyat dan tidak akan bermain politik dalam segi ini. Oleh itu Dato' Speaker, saya mengucapkan terima kasih dan mengemukakan Rang Undang-undang ini untuk pertimbangan Dewan.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, perbahasan telahpun selesai. Masalah yang kita hadapi ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang kedua. Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'Ya' dan yang tidak bersetuju katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama 'Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*.'

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibaca kali yang kedua. Rang Undang-undang sekarang berada dalam Jawatankuasa.

Setiausaha:

Fasal 1.

Tuan Speaker:

Fasal 1, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 2.

Tuan Speaker:

Fasal 2, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 3.

Tuan Speaker:

Fasal 3, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 4.

Tuan Speaker:

Fasal 4, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 5.

Tuan Speaker:

Fasal 5, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 6.

Tuan Speaker:

Fasal 6, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 7.

Tuan Speaker:

Fasal 7, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 8.

Tuan Speaker:

Fasal 8, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 9.

Tuan Speaker:

Fasal 9, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama 'Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*.'

Tuan Speaker:

Tajuk penuh dan fasal yang mengundang, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingin melaporkan bahawa Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No.1) 1995 telah dipertimbangkan sefasal demi sefasal di dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan. Seterusnya saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang sekarang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan. Ahli yang bersetuju katakan 'Ya', yang tidak bersetuju katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

'Ya' lebih banyak.

Setiausaha:

Enakmen Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No.1) 1995. Maka dengan ini diperundangkan oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Setiausaha:

Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No. 2) 1995.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama 'Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*' dibacakan bagi kali yang pertama.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama 'Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*'.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang pertama.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya minta kebenaran Dato' Speaker di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 118 untuk mencadangkan penggantungan Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang ini dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini.

Tuan Speaker:

Kebenaran diberi.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mencadangkan supaya Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat digantung kuatkuasanya buat sementara supaya Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang, (Pindaan) (No. 2) 1995 boleh dibawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini juga.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah ialah cadangan di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 118 untuk menggantung Peraturan 59, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat bagi membolehkan Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No. 2) 1995 di bawa dalam semua peringkatnya di dalam mesyuarat ini dipersetujui. Ahli-ahli yang bersetuju, katakan 'Ya', yang tidak bersetuju katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara.

Setiausaha:

Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang, (Pindaan) (No. 2) 1995 - bacaan kali yang kedua.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang* di bacakan bagi kali yang kedua.

Dato' Speaker, Rang Undang-undang ini bertujuan meminda *the State Constitution Of Penang* supaya ianya mengandungi beberapa perkara mengenai agama dan 3 jawatan penting dalam Pentadbiran Kerajaan Negeri.

Fasal 2 Rang Undang-undang bertujuan untuk memasukkan satu peruntukan baru di dalam Perlembagaan Negeri bagi memperuntukkan Islam sebagai agama negeri ini dan menjamin kebebasan beragama bagi penganut-penganut agama lain. Peruntukan sedemikian adalah sesuai dan selaras dengan peruntukan Perkara 3 Perlembagaan Persekutuan yang mana telah memperuntukkan bahawa agama Islam ialah agama bagi Persekutuan tetapi agama-agama lain boleh diamalkan dengan aman dan damai di mana-mana bahagian Persekutuan.

Dato' Speaker, kesemua negeri di Malaysia, kecuali Negeri Pulau Pinang dan Negeri Sarawak, telah lama mempunyai peruntukan yang serupa di dalam Perlembagaan Negeri masing-masing. Maka sudahlah sampai masanya Negeri Pulau Pinang juga berbuat demikian. Sebenarnya Perlembagaan Negeri sekarang sudah mengandungi satu bahagian yang ada kaitan dengan agama Islam, iaitu peruntukan bagi perlantikan Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong sebagai Ketua Agama Islam bagi Negeri Pulau Pinang dan untuk penubuhan sebuah Majlis serta untuk pengurusan Hal- Ehwal Islam. Di samping itu, sebagai amalan dan selaras dengan peruntukan Perlembagaan Persekutuan, agama Islam telah lama menduduki tempat sebagai agama bagi negeri atau, dengan izin, *religion of the state*. Pindaan ini cuma mengakui dan menetapkan realiti ini. Di sebaliknya, Perlembagaan Negeri yang sedia ada tidak mengandungi sebarang peruntukan yang menjamin kebebasan beragama bagi penganut-penganut agama lain. Dengan pindaan yang dicadangkan ini, maka hak kebebasan beragama bagi komuniti-komuniti lain juga adalah jelas dan terjamin di dalam Perlembagaan Negeri, seperti yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan.

Dato' Speaker, Fasal 3 Rang Undang-undang menyentuh tentang perlantikan tiga jawatan penting dalam Pentadbiran Kerajaan Negeri iaitu Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-undang Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri. Walaupun perlantikan pegawai-pegawai ini telah berjalan sejak Merdeka lagi tetapi tiada apa-apa peruntukan undang-undang dibuat berhubung dengan jawatan tersebut di dalam Perlembagaan. Di samping itu, pegawai-pegawai kanan ini telah lama mengambil bahagian dalam prosiding Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO. Kehadiran mereka di dalam MMK sebagai Ahli *Ex-officio* telah berjalan sejak Merdeka lagi, akan tetapi tidak ada apa-apa peruntukan undang-undang dalam Negeri Pulau Pinang mengenai status dan tanggungjawab mereka sebagai *Ex-officio*. Pindaan yang dicadangkan ini akan mengkanunkan amalan itu yang telah lama berjalan. Sebenarnya, peruntukan seperti yang dicadangkan ini sudah lama terdapat dalam perlembagaan negeri-negeri lain kecuali Negeri Melaka yang baru sahaja memasukkannya di dalam Perlembagaan pada tahun yang lalu. Oleh itu sudahlah sampai masanya kita mengambil kesempatan untuk membetulkan keadaan ini.

Fasal 5 Rang Undang-undang bertujuan meminda Perkara 23 Perlembagaan Negeri. Perkara 23 pada masa ini memperuntukkan bahawa Penasihat Undang-undang Negeri mempunyai hak untuk mengambil bahagian dalam prosiding Dewan Undangan Negeri dan boleh dilantik menjadi ahli mana-mana Jawatankuasa yang

ditubuhkan oleh Dewan, tetapi beliau tidaklah berhak untuk mengundi di dalam Dewan atau di dalam Jawatankuasa. Pindaan yang dicadangkan ini memperuntukkan supaya selain daripada Penasihat Undang-undang Negeri, Setiausaha Kerajaan Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri juga diberikan hak yang serupa iaitu dapat menghadiri dan berucap di dalam Mesyuarat Dewan tetapi tidak berhak mengundi. Peruntukan yang sedemikian juga terdapat dalam Perlembagaan semua negeri di Malaysia. Dengan adanya pindaan ini kelak Setiausaha Kerajaan Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri akan dapat menjawab secara terus mengenai perkara-perkara pentadbiran dan kewangan khasnya yang melibatkan maklumat terperinci apabila dianggap perlu dan diarah oleh Ketua Menteri atau Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan yang berkenaan. Di samping mengiktirafkan status dan peranan mereka sebagai pegawai-pegawai yang terkanan dan terpenting dalam Pentadbiran Negeri, pindaan ini akan menjadikan mereka bertanggungjawab secara terus kepada Dewan ini. Ini memang selaras dengan konsep kebertanggungjawapan atau dengan izin *accountability*.

Dato' Speaker, Fasal 4, ialah untuk meminda Perkara 7A yang sedia ada mengenai *Oath of Secrecy* bagi Setiausaha Politik kepada Ketua Menteri. Buat masa sekarang, *Oath of Secrecy* ini terkandung dalam Perkara 7A(3) yang sedia ada. Adalah didapati bahawa ini kurang tepat kerana *Oath of Office* bagi TYT Yang di-Pertua Negeri serta semua *Oath* bagi Ahli-ahli EXCO dan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri ada di dalam Jadual 1 atau *First Schedule* di hujung Perlembagaan. Oleh itu, adalah dicadangkan supaya *Oath of Secrecy* bagi Setiausaha Politik juga dimasukkan ke dalam Jadual 1 ini dan Fasal 6 adalah untuk tujuan yang sama juga.

Dato' Speaker, adalah diharapkan bahawa pindaan-pindaan ini akan membetulkan beberapa kekurangan dan menjadikan Perlembagaan Negeri kita lebih lengkap supaya amalan Pentadbiran setakat ini akan menjadi tepat dari sisi undang-undang.

Dato' Speaker, saya mohon untuk mencadangkan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Dibuka untuk perbahasan. Ahli dari Kawasan Sungai Acheh.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Encik Abdul Rashid bin Abdullah):

Terima kasih Dato' Speaker, saya bangun untuk turut sama mengambil bahagian di dalam perbahasan Rang Undang-undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No. 2) 1995.

Dato' Speaker, apa yang telah dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri adalah semata-mata untuk melengkap, mengemas dan juga menyelaraskan beberapa perkara yang perlu dikemas dan dilengkapkan dalam Perlembagaan Negeri. Dato' Speaker, perkara-perkara dan fasal-fasal yang telahpun dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri adalah berkaitan dengan beberapa perkara dengan tujuan dan rasional yang jelas. Matlamatnya untuk mengemas dan juga melengkapkan Perlembagaan Negeri. Fasal 2 yang berkaitan dengan Perkara 5 ialah berkaitan dengan Islam dan juga kebebasan beragama. Memang jelas ini sudah pun menjadi kenyataan dan ini sudahpun menjadi amalan dalam Negeri Pulau Pinang bahawa Islam adalah ada agama rasmi negeri ini dan negeri ini juga memberi kebebasan beragama kepada semua penganut agama lain di Negeri Pulau Pinang. Selaras dengan itu apa yang disebutkan di dalam Perlembagaan hingga kini perlulah diperjelas dan diperlengkapkan dengan memasukkan isu ataupun memasukkan perkara Islam sebagai agama rasmi negeri dan juga kebebasan beragama di dalam Negeri Pulau Pinang bagi rakyat-rakyat yang beragama lain daripada Islam. Pindaan ini juga adalah selaras dengan apa yang telahpun termaktub bagi Perlembagaan Persekutuan dan Perlembagaan negeri-negeri yang lain dan kini kita melengkapkan untuk memenuhi keperluan sepertimana yang telahpun diakui di seluruh negara.

Dato' Speaker, Fasal 3, Perkara 6, perlantikan Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-undang dan juga Pegawai Kewangan Negeri dalam pentadbiran negeri ataupun untuk terus berkhidmat menyumbang dan juga memberi komitmen yang penuh dalam tugasnya untuk pentadbiran Negeri Pulau Pinang. Memang kita akui dari dahulu hingga sekarang ketiga-tiga pegawai kanan pentadbiran negeri adalah mewakili tiga aspek utama yang telahpun memberi komitmen, menyumbang dan juga berkhidmat dengan penuh cemerlang dalam pelbagai isu yang perlu diputuskan oleh pihak Kerajaan Negeri. Bukan setakat semua Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-undang Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri selama ini telah menyumbang, saya kira saya juga ingin mengambil kesempatan dalam Dewan yang mulia ini untuk mengucapkan terima kasih dan tahniah, syabas kepada semua Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-undang, dan juga Pegawai Kewangan Negeri dari dahulu sehingga yang ada sekarang. Mereka telahpun

menyumbang, mereka telahpun berkhidmat dan mereka telahpun memberi komitmen yang begitu lengkap sehingga pentadbiran negeri di Pulau Pinang adalah di antara pentadbiran yang tercemerlang di dalam negara kita pada masa ini.

Oleh hal yang demikian memang kena dan tepat untuk kita masukkan dengan tegas, dengan penuh prihatin kepada keperluan Perlembagaan itu sesuai dengan apa yang telahpun dilakukan oleh negeri-negeri lain supaya Y.B. Setiausaha Kerajaan Negeri, Y.B. Penasihat Undang-undang Negeri dan Y.B. Pegawai Kewangan Negeri adalah terus diperlukan untuk menyumbang dalam pentadbiran negeri bagi mewakili tiga aspek utama iaitu Setiausaha Kerajaan selaku Ketua Pentadbiran Awam Negeri Pulau Pinang, Y.B. Penasihat Undang-undang selaku penasihat dan juga yang menguruskan hal-ehwal yang berkaitan dengan undang-undang dan begitu juga Pegawai Kewangan Negeri adalah satu-satunya pentadbir yang menguruskan kewangan Negeri Pulau Pinang.

Dato' Speaker, seterusnya Fasal 5, Perkara 23, adalah lanjutan daripada kedudukan Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-undang dan juga Pegawai Kewangan Negeri dalam Dewan yang mulia ini. Dato' Speaker, kehadiran mereka dalam Dewan Undangan Negeri ini adalah semata-mata untuk memenuhi kehendak bagi rujukan dan juga penjelasan yang perlu diberi dari masa ke semasa, bagi perkara-perkara detail, perkara-perkara yang perlukan perangkaan dan juga penjelasan yang terperinci. Dengan hal yang demikian, kehadiran mereka sudah tentu akan menambahkan lagi komitmen sumbangan dan juga perkhidmatan dalam mempertingkatkan kecemerlangan Dewan ini.

Dato' Speaker, ini adalah selaras dengan apa yang telah dicadangkan dalam pindaan undang-undang ini di mana ketiga-tiga pegawai kanan Negeri Pulau Pinang adalah menduduki kedua-dua tempat di dalam EXCO dan juga di dalam Dewan Undangan Negeri ini untuk membolehkan mereka yang pertama mengambil bahagian, yang kedua untuk membolehkan mereka dilantik untuk mengisi jawatan-jawatan dalam Jawatankuasa-jawatankuasa yang tertentu tetapi mereka masih tidak boleh mengambil atau memberi undi di dalam perbincangan-perbincangan yang tersebut. Oleh yang demikian ini adalah selaras dan melengkapkan Perlembagaan Negeri Pulau Pinang. Saya dengan ini menyokong supaya Perkara-perkara 6 dan 23 mengikut Fasal 3 dan Fasal 5 dipersetujui.

Dato' Speaker, satu lagi perkara ialah berkenaan dengan *Oath of Secrecy* oleh Setiausaha Politik yang pada masa sekarang hanya terdapat dalam Perlembagaan itu sendiri tetapi *Oath of Secrecy* yang sepatutnya duduk dalam Jadual pada Perlembagaan perlulah sekarang diperlengkapkan. Dato' Speaker, dengan hal yang demikian kelima-lima pindaan yang dicadangkan ini adalah semata-mata untuk melengkap, memperkemas dan juga menyelaras Perlembagaan Negeri selaras dengan apa yang terdapat dalam Perlembagaan Persekutuan, dan begitu juga dengan Perlembagaan-perlembagaan negeri-negeri yang lain. Oleh hal yang demikian Dato' Speaker, saya mohon untuk menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa lagi?

Ahli Kawasan Batu Lanchang.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya bangun untuk membincang Rang Undang-undang yang di depan Dewan ini. Saya hendak sentuhkan Fasal 2, Perkara 5 Bahagian (a). Saya memang tidak mempunyai apa-apa masalah dengan pindaan ini kecuali penggunaan perkataan *may be*.

"(1) Islam is the religion of the State; but other religions may be practised in peace and harmony in any part of the State."

Yang saya tidak pasti ialah adakah perkataan *may be* ini sama erti dengan dijamin atau menjamin yang dikatakan oleh YAB Ketua Menteri dan adakah perkataan ini selaras dengan perkataan yang digunakan di dalam Perlembagaan Negara. Saya harap Penasihat Undang-Undang boleh menerangkan.

Sekian.

Tuan Speaker:

Ya, Ahli dari Kawasan Machang Bubok.

Ahli Kawasan Machang Bubok (Dr. Toh Kin Woon):

Terima kasih Dato' Speaker, saya juga hendak bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan serta menyokong Enakmen Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan)(No. 2), 1995.

Dato' Speaker, saya cuma ingin menyentuh tentang dua perkara sahaja iaitu Perkara 23 yang dipinda dengan tujuan hendak memperuntukkan bahawa Setiausaha Kerajaan, Penasihat Undang-Undang Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri dibenarkan mengambil bahagian dalam prosiding Dewan Undangan ini, tetapi tidak dibenarkan mengundi. Memang ada beberapa kebaikan ataupun faedah lantaran daripadanya adanya penyertaan ketiga-tiga pegawai tinggi dalam prosiding Dewan ini.

Yang pertama, dengan adanya ketiga-tiga pegawai tinggi mengambil bahagian dalam prosiding Dewan ini maka penjelasan khasnya mengenai perkara-perkara pentadbiran dan kewangan bolehlah dibuat. Saya dapati semasa mendengar ucapan Yang Berhormat-Yang Berhormat di Dewan ini ramai di antara mereka kini membangkitkan perkara-perkara teknikal yang memerlukan penjelasan sekarang juga, tetapi penjelasan tidak dapat dibuat kini kerana sebelum pindaan ini dibuat. Selain daripada Penasihat Undang-Undang, Setiausaha Kerajaan dan Pegawai Kewangan Negeri tidaklah boleh mengambil bahagian dalam prosiding. Jadi dengan penyertaan mereka ini penjelasan dapat dibuat, maklumat-maklumat dan data-data dapat dibekalkan dan ini bererti kita semua dapat mempertingkatkan lagi mutu perbahasan di Dewan yang mulia ini.

Saya ada dengar ura-ura di kalangan rakan-rakan dari parti saya bahawa mereka bimbang dengan adanya pindaan ini mungkin ciri demokratik Dewan ini dicabuli sedikit sebab mereka tanya, adakah betul mereka yang tidak dipilih boleh mengambil bahagian di dalam prosiding? Saya rasa ini tidak timbul, soal bahawa ciri demokratik Dewan ini mungkin dicabuli saya rasa tidak timbul, oleh sebab pindaan ini tidak memperkenalkan sesuatu yang baru. Setakat ini Penasihat Undang-undang Negeri juga boleh mengambil bahagian dalam prosiding dengan memberi penjelasan apabila diminta oleh Y.A.B. Ketua Menteri. Jadi pindaan ini cuma memperluaskan liputan sahaja dengan meminta dua pegawai tinggi lagi iaitu Setiausaha Kerajaan dan Pegawai Kewangan Negeri untuk mengambil bahagian mengikut peranan yang kini diamalkan oleh Penasihat Undang-Undang Pulau Pinang di Dewan ini dan seperti apa yang diperkatakan oleh YAB Ketua Menteri dengan membenarkan ketiga-tiga pegawai tinggi mengambil bahagian dalam prosiding, *accountability*, dengan izin, ataupun pertanggungjawaban dipertingkatkan. Akhirnya pindaan ini adalah memperkemas lagi Perlembagaan Negeri Pulau Pinang.

Dato' Speaker, sekarang saya ingin menyentuh tentang Perkara 5. Saya dapati Perkara 5 ini adalah baik sebab pada masa ianya mengakui dan mengiktiraf agama Islam sebagai agama

negeri, ianya pada masa yang sama mengakui dan mengiktiraf kebebasan semua untuk memeluk apa jua agama yang mereka suka dan pilih. Ini adalah selaras dengan komitmen kita kepada kebebasan beragama dan memang dengan adanya komitmen ini keseluruhan Negara Malaysia dan Negeri Pulau Pinang telah begitu lama menikmati keamanan dan keharmonian. Di sini kita ada ciri-ciri, nilai-nilai saling hormat menghormati dan sebagainya dan itulah asas dan teras keamanan dan keharmonian negara kita walaupun negara kita adalah sebuah negara yang terdiri daripada berbagai-bagai bangsa dan agama.

Ini adalah jauh berbeza, Dato' Speaker, daripada keadaan yang wujud umpamanya di Ireland Utara sehingga baru-baru ini dan Bosnia Herzegovina di mana adanya begitu banyak kebencian di mana adanya saling bunuh membunuh. Kita memang mahu menjauhkan kita daripada keadaan yang sedemikian dan saya yakin dengan adanya pindaan sedemikian rupa keamanan dan keharmonian dapat dipastikan. Itu sahaja, Dato' Speaker, terima kasih.

Tuan Speaker:

Saya.....(gangguan)

Ahli Kawasan Machang Bubok (Dr. Toh Kin Woon):

Saya memang menyokong. Saya sudah mengatakan sokongan saya pada awalnya.

Tuan Speaker:

Ya, terima kasih. Saya menjemput mengulung, Ketua Menteri.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mengucapkan terima kasih kepada tiga orang ahli yang mengambil bahagian dan semua yang menyokong pindaan Perlembagaan yang dicadangkan dalam Rang Undang-Undang ini. Saya cuma ingin memberi penjelasan kepada Ahli Batu Lanchang yang menyokong tetapi meminta penjelasan tentang maknanya perkataan *may be*. Perkataan yang sama juga digunakan di dalam Perlembagaan Persekutuan, dengan izin, saya membaca

'(1) Islam is the religion of the Federation; but other religions may be practised in peace and harmony in any part of the Federation.'

Perkataan *may be* ini sebenarnya kalau diterjemahkan dalam Bahasa Malaysia ialah boleh diamalkan dan mengikut makna sama ada dari segi undang-undang, *legal*, ataupun linguistik, *may be* ini membawa unsur dibenarkan. *You may do that* misalnya, kalau kita meminta kebenaran daripada ibubapa kita hendak pergi ke mana, mereka kata *you may*. *May I do this, you may*. Ya? Dibenarkan iaitu mengikut kehendak seseorang itu dibenarkan membuat demikian. Maka saya berpendapat bahawa tidak ada sebarang kekeliruan dari segi undang-undang ataupun dari segi linguistik. Oleh itu saya berpendapat bahawa perkataan *may be* ini amatlah tepat sekali untuk digunakan dalam konteks ini dan ianya dengan sepenuhnya menjamin hak kebebasan beragama. Dengan ini saya ingin mengemukakan Rang Undang-undang ini untuk pertimbangan Dewan.

Terima kasih.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi ialah Rang Undang-Undang dibacakan bagi kali yang kedua. Perkara 35 (3) Perlembagaan Negeri memperuntukkan bahawa jumlah undi hendaklah tidak kurang daripada dua pertiga daripada jumlah bilangan ahli.

Ahli-ahli yang bersetuju, sila katakan 'ya' sambil mengangkat tangan.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya .

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan):

Ahli Batu Lanchang? (gangguan)

Tuan Speaker:

Ahli-ahli yang tidak bersetuju sila katakan 'Tidak' dan angkat tangan.

Keputusan undi ialah..... Setiausaha.....

Sebulat suara.

Bacaan bagi kali yang kedua diteruskan. (gangguan).

Kurang dua, kurang dua. Jadi kita ada lebih dua daripada dua pertiga. Bacaan kali kedua diteruskan.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama "Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*."

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibaca kali kedua.

Rang Undang-undang sekarang berada dalam Jawatankuasa.

Setiausaha:

Fasal 1.

Tuan Speaker:

Fasal 1, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 2.

Tuan Speaker:

Fasal 2, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 3.

Tuan Speaker:

Fasal 3, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 4.

Tuan Speaker:

Fasal 4, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 5.

Tuan Speaker:

Fasal 5, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Fasal 6.

Tuan Speaker:

Fasal 6, adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Setiausaha:

Rang Undang-undang bernama "Suatu Enakmen untuk meminda *Constitution of the State of Penang*."

Tuan Speaker:

Tajuk penuh dan fasal yang mengundangkan adakah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang?

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya melaporkan bahawa Rang Undang-Undang Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No.2), 1995 telah dipertimbangkan sefasal demi sefasal di dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan. Seterusnya saya memohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang sekarang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Sekali lagi saya akan menjalankan perkiraan undi. Ahli-ahli yang bersetuju sila katakan 'Ya' sambil mengangkat tangan.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

Count, kira ya.

Ketua Menteri:

Kecuali Ahli Kawasan Ayer Itam dan Ahli Kawasan Penaga.

Tuan Speaker:

Berapa?

Ahli-ahli yang tidak bersetuju sila katakan 'Tidak' dan angkat tangan.....(gangguan)

Keputusan undi.... Kira..... dia bersetuju.

Ketua Menteri:

Saya meminta supaya diundi sekali lagi sebab ada kekeliruan tadi Dato' Speaker.

Tuan Speaker:

Ya, kita akan undi semula.

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah Rang Undang-undang dibacakan bagi kali ketiga serta diluluskan. Sekali lagi saya akan menjalankan perkiraan undi. Ahli-ahli yang bersetuju sila katakan 'Ya' sambil mengangkat tangan.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

Sudah kira, ya.

Ahli-ahli yang tidak bersetuju sila katakan 'Tidak' dan angkat tangan. Tidak ada.

Sebulat suara.

Undi melebihi dua pertiga daripada jumlah ahli.

Setiausaha:

Enakmen Perlembagaan Negeri Pulau Pinang (Pindaan) (No.2) 1995. Maka dengan ini diperundangkan oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker:

Rang Undang-undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga serta diluluskan.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditempokkan sehingga jam 11.30 pagi.

Dewan ditempokkan pada jam 11.10 pagi.

Dewan bersidang semula pada jam 11.40 pagi.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan disambung semula. Ada beberapa perkara lagi dalam urusan mesyuarat kita yang perlu kita bereskan dan untuk hari ini, untuk sesi pagi ini kita mempunyai masa lebih kurang 1 jam dan sekiranya tidak panjang ucapan mungkin kita dapat bereskan pagi ini, tetapi sekiranya ada orang hendak berucap mungkin kita tidak sempat habis dan kita sambung di sesi sebelah petang. Silakan.

Setiausaha:

Usul-usul. Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya bangun mencadangkan satu usul di bawah nama saya yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Dewan bagi Penggal Pertama, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan:

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Encik Abdul Latiff bin S. Mirasa
- (3) YB Dato' Liang Ah Sow @ Liang Thau Sang
- (4) YB Encik Abdul Rashid Abdullah
- (5) YB Encik Lee Hack Teik
- (6) YB Encik Lim Gim Soon
- (7) YB Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujukkan kepadanya yang melibatkan kemudahan dan keselesaan Ahli-ahli Dewan termasuk pembaikan Bangunan Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang berkenaan menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa."

Dato' Speaker, perlantikan ini adalah dibuat di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 109(A).

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, saya memohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa hendak bahas? Tiada?

"Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikutan dilantik sebagai Ahli-Ahli Jawatankuasa Dewan bagi Penggal Pertama, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang yang Kesembilan:-

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Encik Abdul Latiff bin S. Mirasa
- (3) YB Dato' Liang Ah Sow @ Liang Thau Sang
- (4) YB Encik Abdul Rashid Abdullah
- (5) YB Encik Lee Hack Teik
- (6) YB Encik Lim Gim Soon
- (7) YB Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujukkan kepadanya yang melibatkan kemudahan dan keselesaan Ahli-ahli Dewan termasuk pembaikan Bangunan Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang berkenaan menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa," dipersetujui."

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya' yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

Ahli-ahli Dewan:

Ya

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara.

Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker.

Saya bangun mencadangkan satu usul dibawah nama saya yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat bagi Penggal Pertama, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan:

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy
- (3) YB Tuan Haji Ahmad bin Saad
- (4) YB Dr. Teng Hock Nan
- (5) YB Dr. Loh Hock Hun
- (6) YB Puan Jahara bt. Hamid
- (7) YB Encik Lim Boo Chang
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa."

Dato' Speaker, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang telah dikuatkuasakan pada 29 Oktober 1959 melalui Warta Kerajaan Pulau Pinang Bilangan 348 bertarikh 19 November 1959. Peraturan-peraturan telah dipinda pada tahun 1961, 1967 dan kali terakhir pada tahun 1975. Adalah diharapkan Jawatankuasa baru yang ditubuhkan ini boleh meneliti semula Peraturan-peraturan Mesyuarat agar persidangan Dewan dapat berjalan dengan lebih licin dan berkesan.

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ada sesiapa hendak bahas? Tidak ada?

"Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-Ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat Bagi Penggal Pertama Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy
- (3) YB Tuan Haji Ahmad bin Saad
- (4) YB Dr. Teng Hock Nan
- (5) YB Dr. Loh Hock Hun
- (6) YB Puan Jahara bt. Hamid
- (7) YB Encik Lim Boo Chang
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini tidak akan mempunyai kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah melainkan Dewan ini memutuskan sebaliknya. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa," di persetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya,' yang tidak bersetuju katakan 'tidak.'

Ahli-ahli Dewan:

Ya

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya bangun mencadangkan satu usul dibawah nama saya yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Hak dan Kebebasan bagi Penggal Pertama, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan:

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Dr. Toh Kin Woon
- (3) YB Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad
- (4) YB Puan Tan Cheng Liang
- (5) YB Encik Hilmi b. Hj. Abdul Rashid
- (6) YB Encik Ooi Theng Bok
- (7) YB Encik Lau Chiek Tuan
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepada yang ada kaitan dengan hak dan kebebasan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa."

Dato' Speaker, perlantikan ini adalah dibuat di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 109(A).

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa hendak bahas? Tidak ada?

"Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-Ahli Jawatankuasa Hak Dan Kebebasan Bagi Penggal Pertama Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan:

- (1) YB Dato' Hj. Yahaya b. Abdul Hamid (Pengerusi)
- (2) YB Dr. Toh Kin Woon
- (3) YB Tuan Syed Amerruddin bin Syed Ahmad
- (4) YB Puan Tan Cheng Liang
- (5) YB Encik Hilmi b. Hj. Abdul Rashid
- (6) YB Encik Ooi Theng Bok
- (7) YB Encik Lau Chiek Tuan
- (8) YB Puan Chong Eng

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk menimbang sebarang hal yang dirujuk kepadanya yang ada kaitan dengan hak dan kebebasan Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan tiga ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa ini diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen dan risalah-risalah. Jawatankuasa ini hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa," dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan `ya' yang ditidak bersetuju katakan `tidak.'

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya

Tuan Speaker:

`Ya' sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya bangun mencadangkan satu usul dibawah nama saya yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-ahli Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan bagi Penggal Pertama, Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan:

(1)	YB Encik Lim Chien Aun	Pengerusi
(2)	YB Encik Teng Chang Yeow	
(3)	YB Tuan Haji Daud bin Taha	
(4)	YB Encik Lye Siew Weng	
(5)	YB Encik Jasmin bin Mohamed	
(6)	YB Puan Chong Eng	

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk memeriksa sebarang kira-kira yang telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan dua ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen atau risalah-risalah. Jawatankuasa hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa."

Dato' Speaker, perlantikan ini dibuat di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 109(A). Tanggungjawab Jawatankuasa ini ialah untuk memeriksa:-

- (a) Kira-kira Negeri Pulau Pinang dan peruntukan wang yang dibenarkan oleh Dewan bagi menemui perbelanjaan awam;
- (b) Kira-kira pihak-pihak berkuasa awam dan badan-badan lain yang mentadbirkan kumpulan wang awam iaitu yang dibentangkan kepada Dewan;
- (c) Laporan-laporan Juruaudit Negara yang dibentangkan kepada Dewan menurut Artikel 107 dalam Perlembagaan Persekutuan;
- (d) Lain-lain perkara yang dirujukkan oleh Dewan kepada Jawatankuasa ini.

Untuk makluman Dewan, Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan Negeri yang dilantik bagi penggal yang lepas telahpun meneliti Laporan Ketua Audit Negara mengenai Kira-kira Kerajaan Negeri Pulau Pinang Tahun 1992 dan Perakuan-perakuan Jawatankuasa telahpun dibentang dalam mesyuarat ini sebagai Risalah Bil.1 Tahun 1995 oleh YAB Ketua Menteri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Kira-kira Kerajaan Negeri Bagi tahun berakhir 31 Disember 1993 juga telah dibentang dalam mesyuarat ini. Justeru itu tugas utama yang perlu diberi perhatian oleh Jawatankuasa baru yang ditubuhkan kelak adalah untuk meneliti dan membincang laporan ini serta penyata-penyata kewangan yang lain yang telah dibentang kepada Dewan yang difikirkan perlu.

Sepertimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan Negeri memainkan peranan yang amat penting dalam proses pengurusan kewangan negeri dan dalam hubungan ini adalah diharap Ahli-ahli Jawatankuasa yang baru dilantik ini akan menjalankan tugas dengan berkesan demi kepentingan negeri dan negara.

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa yang hendak bahas? Tidak ada?

"Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Ahli-ahli yang berikut dilantik sebagai Ahli-Ahli Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan bagi Penggal Pertama Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Kesembilan.

(1)	YB Encik Lim Chien Aun	-	Pengerusi
(2)	YB Encik Teng Chang Yeow		
(3)	YB Tuan Haji Daud bin Taha		
(4)	YB Encik Lye Siew Weng		
(5)	YB Encik Jasmin bin Mohamed		
(6)	YB Puan Chong Eng		

Tugas Jawatankuasa ini ialah untuk memeriksa sebarang kira-kira yang telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Dewan Undangan Negeri. Pengerusi dan dua ahli lain akan membentuk satu kuorum.

Jawatankuasa diberi kuasa untuk menjemput orang-orang menghadapinya atau mendapatkan dokumen-dokumen atau risalah-risalah. Jawatankuasa hendaklah melaporkan kepada Dewan Undangan Negeri dari masa ke semasa," dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya' yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Dato' Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya bagun mencadangkan satu usul di bawah nama yang berbunyi seperti berikut:-

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Y.B. Dr. Toh Kin Woon dilantik sebagai wakil Dewan ini ke Jemaah Universiti Malaya di bawah Seksyen 13(i), Jadual kepada Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan bahawa perantikan ini hendaklah berkuatkuasa mulai hari ini sehingga 23 Disember 1996."

Dato' Speaker, Seksyen 13(i) Jadual kepada Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 (Pindaan 1975) memperuntukkan perantikan dua orang wakil bagi Parlimen dan seorang wakil bagi tiap-tiap satu daripada Badan-badan Perundangan Negeri ke Jemaah Universiti Malaya.

Dato' Speaker, wakil Dewan ke Jemaah Universiti Malaya bagi penggal yang lepas ialah YB Puan Kee Phaik Cheen yang telah dilantik pada 24 Disember 1990 bagi tempoh 3 tahun dan dilantik semula pada 17 Disember 1993 bagi tempoh 3 tahun mulai 24 Disember 1993. Perkhidmatan itu sepatutnya tamat pada 23 Disember 1996. Walau bagaimanapun dengan pembubaran Dewan pada 5 April 1995, perkhidmatan YB Puan Kee Phaik Cheen dalam Jemaah dengan sendirinya terhenti. Ini adalah selaras dengan Fasal 3 Statut Universiti Malaya. Ini merupakan satu kekosongan luar jangka dan oleh itu selaras dengan Fasal 5 Statut yang sama tempoh perkhidmatan bagi orang yang mengisi kekosongan tersebut ialah baki tempoh orang yang digantinya iaitu daripada tarikh perantikan oleh Dewan Undangan Negeri sehingga 23 Disember 1996.

Untuk makluman Dewan, YB Dr. Toh Kin Woon adalah Profesor Madya di Fakulti Ekonomi, Universiti Kebangsaan sehingga 1 Jun 1993 sebelum beliau membuka satu firma konsultan sendiri dan kini telah dipilih ke Dewan Undangan Negeri bagi mewakili kawasan Machang Bubok. Beliau pernah juga menjadi penulis mingguan Akhbar Sin Chew Jit Poh dan Ahli Majlis Persatuan Pengguna Pulau Pinang. Tempoh perkhidmatan bagi YB Dr. Toh Kin Woon jika dipersetujui ialah mulai hari ini sehingga 23 Disember 1996.

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Dato Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa yang ingin membahas? Tidak ada?

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya ingin hendak mengambil bahagian dalam perbahasan usul ini. Memandangkan YB Dr. Toh Kin Woon memanglah seorang yang berpengetahuan luas, selain daripada ekonomi beliau juga berpengetahuan dalam bidang-bidang yang lain seperti hal-ehwal wanita dan juga alam sekitar dan juga pembangunan dan hal-ehwal pengguna, dan memandangkan beliau telah berkhidmat sebagai pensyarah di Universiti Kebangsaan saya berpendapat beliau adalah Ahli Yang Berhormat yang tersesuai untuk jawatan ini. Ini memanglah pendirian DAP, selalu menyokong orang dan perkara yang patut di sokong, bantah apa yang patut dibantah. Oleh itu saya cadang menyokong usul ini.

Tuan Speaker:

Siapa lagi? Yang Berhormat dari Kawasan Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Saya merayu kepada Dr. Toh Kin Woon yang dicadangkan dipilih sekarang untuk membuat satu kajian yang baik untuk mahasiswa-mahasiswa Universiti Malaya iaitu isu yang pokok sekarang ialah mengkopratkan universiti dan dengan proses ini kita semua sokonglah prinsip mengkopratkan universiti ini tetapi akibatnya untuk menaikkan pembayaran yuran oleh mahasiswa-mahasiswa itu adalah tinggi iaitu tujuh kali dibanding dengan bayaran yuran sekarang. Oleh ini saya haraplah Dr. Toh akan memerhati saranan ini dan untuk mengemukakan cadangan Menteri Pendidikan untuk mengkopratkan Universiti ini dengan secepat mungkin dan dengan ini saya memohon sokong.

Tuan Speaker:

Ada lagi? Dijemput Timbalan Ketua Menteri untuk menggulung.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang menyokong usul ini. Sudah tepat cadangan kita, usul kita untuk melantik YB. Dr. Toh Kin Woon untuk mewakili Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang di Jemaah Universiti Malaya. Yang lebih membanggakan kita semua sikap yang ditunjukkan oleh wakil tunggal parti pembangkang yang jauh berbeza daripada mahaguru. Sikap yang begini yang dialu-alukan dan kita sangat hargai di atas sokongan. Kita tidak mahu oleh

kerana kita menjadi pembangkang kita sentiasa mahu membangkang, budaya pembangkang walaupun benda itu baik tetapi sebagai pembangkang kita tidak pernah mahu mengakui yang baik oleh kerana kita dilantik untuk jadi pembangkang. Tetapi hari ini nampaknya sikap sudah mula berubah dan kita hargai atas sokongan. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Y.B. Dr. Toh Kin Woon dilantik sebagai wakil Dewan ini ke Jemaah Universiti Malaya dibawah Sek. 13(i), Jadual kepada Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan bahawa perlantikan ini hendaklah berkuatkuasa mulai hari ini sehingga 23 Disember 1996" dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya,' yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada Y.B. Encik Teng Chang Yeow.

Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow):

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan satu usul dibawah nama saya yang berbunyi:

"Bahawa Dewan yang mulia ini merakamkan perasaan kesal dan dukacitanya atas kerugian, kerumitan dan kesengsaraan yang dialami oleh rakyat Pulau Pinang dan semua sektor ekonomi akibat catuan elektrik selama 10 hari kerana kebakaran kabel elektrik dibawah Jambatan Pulau Pinang baru-baru ini serta masalah gangguan elektrik yang sedang berlaku di merata-rata tempat.

Bahawa Dewan yang mulia ini menyeru Tenaga Nasional Berhad (TNB):-

- (a) Menggubal satu formula khas sebagai saguhati (*ex-gratia*) untuk semua pengguna elektrik di bahagian Pulau atas kesulitan yang dialami bagi tempoh 10 hari itu.
- (b) Memastikan bahawa pembinaan janakuasa turbin gas 110 MW di Gelugor dilaksanakan mengikut jadual supaya dapat memberi bekalan resab.
- (c) Menjalankan kerja-kerja penyelenggaraan dan langkah-langkah peningkatan bagi semua kabel dan stesen kecil (*sub-station*) di seluruh Pulau Pinang dengan lebih berkesan lagi untuk mengelakkan kejadian gangguan elektrik dan catuan elektrik.

Bahawa Dewan yang mulia ini juga meminta pihak Kerajaan Persekutuan untuk:-

- (a) Mendesak dan membantu pihak TNB melaksanakan dengan secepat mungkin projek dua kabel dasar laut 275 KV dengan bekalan maksimum 1,000MW ke bahagian Pulau.
- (b) Mempertimbang dan meluluskan pembinaan satu janakuasa elektrik yang besar di bahagian Pulau bagi menampung keperluan jangka masa panjang."

Dato' Speaker, pada 25 Jun 1995 lebih kurang jam 1.16 pagi, bekalan elektrik ke bahagian Pulau ini tiba-tiba terputus dan mengakibatkan industri, perdagangan dan kehidupan harian penduduk kita hampir-hampir lumpuh akibat satu kerosakan kabel bawah Jambatan Pulau Pinang serta kebakaran yang memusnahkan tiga litar yang mengandungi 9 kabel. Akibat kegagalan litar itu, bekalan elektrik ke bahagian Pulau berkurangan sebanyak 150MW. Kekurangan ini menyebabkan bekalan elektrik ke Pulau ini hanya berada di tahap 200 MW berbanding dengan permintaan maksima 350 MW di bahagian Pulau pada masa ini.

Bekalan elektrik yang mencukupi bukan saja penting malah bekalan yang berkualiti merupakan nadi utama pembangunan negeri kita. Usaha-usaha Kerajaan Negeri menjadikan negeri ini satu pusat serantau dalam pertumbuhan IMT-GT dan *order* susunan baru ekonomi dunia tidak akan berhasil dengan kekurangan infrastruktur yang terasas ini iaitu bekalan elektrik. Bukan saja perindustrian malah semua sektor termasuk kehidupan harian kita terganggu oleh kekurangan bekalan elektrik. Semua usaha gigih Kerajaan Negeri sejak zaman Y. Bhg. Tun Dr. Lim Chong Eu

sehingga pentadbiran baru dibawah pimpinan YAB Ketua Menteri sekarang hanya sia-sia dengan kejadian 25 Jun yang lalu. Keyakinan para pelabur terhadap negeri ini sebagai satu pusat pelaburan yang boleh manandingi Singapura, pencabar terdekat negeri kita, terjejas jika tidak hancur sama sekali.

Usul ini bukan bertujuan untuk mencari benar atau palsu tetapi mencari kebenaran. Ia juga bukan untuk mencari salah atau betul tetapi mencari keadilan. Terlalu banyak persoalan yang perlu dijawab oleh TNB akan mengenai perkara ini. Adalah diharapkan pihak TNB mempunyai tanggungjawab moral untuk menerangkan kepada pelabur dan rakyat Pulau Pinang mengenai kejadian ini supaya keyakinan mereka dan keyakinan rakyat terhadap TNB dapat dipulih dan dikembalikan.

Adalah menjadi harapan saya agar kenyataan Pengarah Eksekutif TNB, Datuk Abdul Rashid Ahmad dalam akhbar The Star pada 2 Julai yang lalu bahawa penyiasatan kebakaran ini akan diumumkan hendaklah dikotai apabila lapuran tersebut siap kelak. Seperti yang saya katakan tadi, TNB perlu menjelaskan dengan terperinci persoalan-persoalan berikut bagi meyakinkan kita mengenai komitmen dan keseriusan mereka dalam membekalkan bekalan elektrik yang cukup dan berkualiti.

Persoalan-persoalan itu ialah:-

(a) Menyedari bahawa percantuman (*joint*) merupakan lokasi yang paling lemah dalam sesuatu talian, apakah langkah-langkah TNB dalam memastikan tempat yang lemah ini diperiksa secara berjadual dan berhati-hati? Berapa kerapkah pemeriksaan dijalankan? Sama ada terdapat program penyelenggaraan dan pencegahan dilaksanakan bagi memastikan kuasa talian nyawa ini atau *life line* ini ke Bahagian Pulau berada dalam keadaan kemampuan yang terbaik? Sama ada TNB mengawalkan program Audit Kualiti bagi memastikan keupayaan sambungan di bawah jambatan ini berada di dalam keadaan yang terbaik atau *tip top condition*.

(b) Sama ada terdapat *high speed protective device* di pasang di kedua-dua bahagian akhir litar tersebut bagi mengesan kerosakan sebelum ianya menjadi satu kejadian besar? Jika ada sama ada alat-alat perlindungan ini mematuhi mutu antarabangsa kini?

(c) Daripada cara TNB menjalankan catuan yang langsung tidak mengikut jadual adalah pasti bahawa TNB tidak mempunyai rancangan kontigensi. Mengapakah TNB tidak dapat membentuk satu amalan baik dengan merangka rancangan-rancangan kontigensi bagi menghadapi situasi-situasi yang berlainan?

(d) Adalah sedih bahawa TNB hanya mempunyai penyambung kabel atau *cable jointer* 132KV dan 275KV yang terlalu sedikit serta bahan-bahan penyambung yang tidak mencukupi. Apabila dapat dilihat mereka terpaksa membawa masuk pakar-pakar dari luar negara dan kabel dipanggil daripada seluruh negara bagi tujuan pembaikan kabel ini. Adalah pelik bahawa Showa, Jepun yang memasang kabel ini pada tahun 1985 tidak dipanggil tetapi sebaliknya dipanggil bagi menguji penyambungan yang dibuat oleh pakar negara Jerman. Adalah jelas bahawa TNB selama ini memandang ringan kerja-kerja pemeliharaan dan penyambungan kabel-kabel utama sepanjang masa ini.

Pendek kata Dato' Speaker, kejadian ini berpunca daripada penyelenggaraan yang lemah dan pengurusan krisis yang tidak bermutu serta perancangan TNB yang tidak rapi terhadap permintaan dan pembekalan tenaga elektrik dalam negeri ini.

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad):

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Siapa yang ingin mengambil bahagian dalam perbahasan?

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Lye Siew Weng):

Dato' Speaker, saya bangun untuk perbahasan untuk memberi sokongan ke atas usul yang dibuat oleh YB Encik Teng Chang Yeow berdasarkan sebab-sebab yang berikut:

Sebenarnya sebelum kebakaran kabel elektrik di bawah Jambatan Pulau Pinang, Pulau Pinang telah sering berlaku kejadian gangguan elektrik ataupun putus elektrik yang kecil. Sepatutnya

TNB mesti mengambil langkah-langkah pro-aktif sebagai satu penyediaan kepada kemungkinan berlakunya kejadian yang tidak diingini. Tetapi pada realitinya TNB bukan sahaja langsung tidak menitikberatkan perkara tersebut serta tidak menyediakan suatu rancangan atau perancangan perkembangan yang strategik malahan memberi kenyataan bahawa pihak Kerajaan Negeri mempunyai tanggungjawab besar atas kejadian ini. Kejadian putus elektrik selama 10 hari ini bukan sahaja menyusahpayahkan rakyat jelata Pulau Pinang malahan mengakibatkan sektor perniagaan, perindustrian dan pelancongan mengalami kerugian besar sehingga beratus-ratus juta ringgit. Reputasi dan imej negara terjejas akibat kejadian yang disebut tadi.

Dato' Speaker, sistem catuan elektrik yang tidak sempurna telah menyebabkan kuasa elektrik tidak dibekalkan mengikut jadual yang ditetapkan kepada kawasan-kawasan dan zon-zon. Sikap yang kurang cekap dan kurang bertanggungjawab telah menyebabkan kerugian yang lebih serius di kalangan pengusaha perindustrian, perniagaan dan pengguna. Setelah pihak TNB mengenepikan andaian bahawa kabel-kabel elektrik disabotaj rosak, maka adalah menjadi tanggungjawab asas TNB untuk menggubal satu formula khas sebagai saguhati kepada pihak yang terlibat dan mulai masa sekarang, TNB mesti sering berwaspada terhadap kejadian itu jangan diulangi lagi untuk mengembalikan kewibawaan nama baik TNB dan keyakinan rakyat. Minta sokong, terima kasih.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat dari Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad):

Terima kasih Dato' Speaker. Dato' Speaker, izinkan saya mengambil bahagian dalam usul yang dibentangkan oleh YB Ahli Padang Kota. Di zaman moden *electricity* memainkan peranan yang penting dalam kehidupan harian. Jadi tidak hairanlah kalau tidak ada elektrik itu orang akan melompat, orang akan merungut terutama sekali sedang menonton program TV yang bagus. Ini menjadi kebiasaan orang merungut, tetapi yang pentingnya sekali ialah banyak *complaint* akan datang daripada sektor perniagaan.

Saya tidaklah mahu bincang tentang kerugian kerana telah banyak diperkatakan oleh Yang Berhormat dari Kebun Bunga, tetapi cuma yang saya hendak katakan ialah pengalaman saya. Sebelum menjadi Yang Berhormat saya memang mempunyai

printing company kecil. Jadi bila cakap elektrik tidak ada, sebagai seorang *printer* tidak boleh lena, tidur mandi pun tidak basah, tetapi makan lalu juga. Tambah-tambah lagi bila *customer* kita ada *schedule* atau mereka sudah berjanji kepada *foreign customer* akan merumitkan lagi masalah kita. Kerugian ini memang banyak kalau dikirakan, tetapi sebagai seorang Islam, kami menerima ini sebagai takdir dan saya tidak tahu siapa yang patut disalahkan. Adakah *negligence* dari pihak TNB atau perancangan di peringkat awal yang tidak di ambil perhatian yang serius.

Jadi saya tidaklah mahu membuat tuduhan bahawa TNB tidak ada perancangan kontigensi atau apa-apa pun. Teringat saya juga tentang cerita kapal Titanic yang dulu dikatakan kapal tidak boleh tenggelam, tetapi hanya dua *voyage* sahaja dibuat kena *iceberg* dia tenggelam. Jadi walau bagaimanapun saya bersetuju apa yang diusulkan oleh Yang Berhormat Padang Kota dan meminta jasa baik dan pertimbangan pihak TNB dan Kerajaan Pusat untuk mengambil perhatian serius tentang usul yang dibentang oleh Dewan Undangan Negeri ini. Dengan ini saya menyokong usul ini. Sekian terima kasih.

Tuan Speaker:

Siapa lagi? Ahli dari Kampong Kolam.

Ahli Kawsan Kampong Kolam (Encik Lim Gim Soon):

Dato' Speaker, saya meminta izin untuk memberi sokongan ke atas usul yang dicadangkan oleh YB Encik Teng Chang Yeow. Sokongan saya berdasarkan sebab-sebab seperti berikut:

Masalah keputusan bekalan elektrik selama 10 hari yang disebutkan merupakan satu pengajaran yang bermakna kepada kita semua, khususnya bagi mereka yang mengalami kerugian berjuta-juta ringgit sehubungan dengan peristiwa ini. Dato' Speaker, pihak-pihak kilang bukan sahaja mengalami kerugian besar sahaja akibat daripada masalah gangguan elektrik tersebut, malahan kerugian itu juga meliputi semua sektor perniagaan termasuklah kedai-kedai perniagaan, restoran-restoran, hotel-hotel, *supermarket*, industri-industri kecil, penjaja juga dan sebagainya dalam bandaraya ini. Saya sangat bersimpati kepada penjaja-penjaja kerana kehidupan mereka juga terjejas dalam peristiwa ini. Manakala para pekerja juga tidak boleh menjalankan tugas-tugas dengan sempurna.

Dato' Speaker, rakyat jelata telah melahirkan perasaan kesal khususnya bagi mereka yang menduduki di flat-flat atau rumah-rumah pangsa bertingkat-tingkat. Masalah ini bertambah sulit lagi di kalangan orang-orang tua dan kaum wanita... saya jaga wanita juga ya... yang terpaksa menaiki berpuluh-puluh tingkat rumah-rumah tersebut akibat gangguan elektrik tersebut. Dato' Speaker, masalah putusnya bekalan elektrik juga telah mengakibatkan kemalangan-kemalangan jalan raya berlaku pada masa itu, khususnya di kawasan Bandaraya Georgetown. Dato' Speaker, tiada elektrik bererti kita tidak dapat menjalankan urusan perniagaan dan kerja-kerja harian dengan sempurna. Pelancong-pelancong asing terpaksa menanggunghkan lawatan mereka ke Pulau Pinang. Saya tidak tahu mereka pergi mana mungkin pergi Haadyai atau Bukit... saya tidak tahu, dan justeru itu keadaan sedemikian telah menyebabkan pengaliran wang ke luar negeri.

Dato' Speaker, kegagalan TNB sehubungan dengan kejadian ini telah menjejaskan perkembangan ekonomi negeri. Lantaran itu TNB tidak dapat mengenepikan tanggungjawabnya untuk menanggung segala kesulitan yang timbul. Dato' Speaker, adalah menjadi tanggungjawab dan akauntabiliti TNB untuk memastikan bekalan elektrik yang sempurna dan mencukupi pada setiap masa dan mendapatkan keyakinan dan kepercayaan rakyat Pulau Pinang pada masa-masa akan datang. Sekian, saya sekali lagi memohon untuk menyokong usul ini.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditempokkan sehingga jam 3.00 petang

Dewan ditempokkan pada jam 12.25 tengahari.

Dewan bersidang semula pada jam 3.10 petang.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan bersidang semula. Diteruskan dengan perbahasan. Ahli Kawasan Machang Bubok.

Ahli Kawasan Machang Bubok (Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan mengenai usul yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Ahli Kawasan Padang Kota.

Dato' Speaker, seperti apa yang kita semua sedia maklum TNB adalah satu agensi yang telahpun diswastakan walaupun sebahagian besar daripada saham-sahamnya masih dimiliki oleh pihak Kerajaan. Salah satu daripada objektif atau matlamat penswastaan ialah mempertingkatkan kecekapan. Kepada para pengguna walaupun adanya aspek-aspek teori kepada kecekapan, saya rasa apa yang penting ialah bahawa TNB mempunyai keupayaan dan profesionalisme untuk membekalkan bekalan tenaga elektrik yang tidak diganggu atau diberhentikan, dan kalau boleh kuasa elektrik ini dibekalkan pada kadar tarif yang setabil dan rendah. Ini ialah konsep kecekapan yang penting kepada para pengguna tetapi rekod TNB walaupun selepas penswastaan pun apabila diukur dengan menggunakan kriteria ini walaupun bukannya buruk sangat tetapi tidaklah sampai kepada tahap yang dikehendaki.

Mengikut YAB Ketua Menteri, semasa menjawab soalan yang dikemukakan oleh rakan saya dari Kebun Bunga, di Pulau Pinang saja para pengguna terpaksa menghadapi gangguan yang kerap dan hentian bekalan elektrik dalam tempoh enam bulan yang lepas, dan ini seterusnya telah mengakibatkan kerumitan dan kesusahan kepada para pengguna serta mengakibatkan kerugian ekonomi yang besar yang terpaksa ditanggung oleh firma-firma, kilang-kilang, hotel-hotel dan sebagainya.

Dato' Speaker, itu bukan sahaja akibat daripada gangguan kuasa elektrik, lebih-lebih lagi ekoran daripada hentian secara besar-besaran yang telah berlaku pada 25 Jun baru-baru ini. Selain daripada itu, apa yang lebih penting ialah bahawa imej Pulau Pinang sebagai suatu pusat untuk pelaburan yang berintensif kemahiran, berintensif maklumat dan berintensif teknologi telah pun dijejaskan. Seperti apa yang kita semua sedia maklum, Kerajaan Pulau Pinang di bawah pimpinan YAB Tan Sri Ketua Menteri telah berusaha kuat mendapatkan pelabur-pelabur, khasnya syarikat-syarikat multinasional untuk menempatkan sebahagian daripada pengeluaran yang nilai tambahnya lebih tinggi dan berintensif kemahiran yang lebih tinggi ke Pulau Pinang. Ini adalah selaras dengan corak anugerah faktor yang makin berubah, dan memang usaha-usaha Kerajaan Pulau Pinang telah pun mendapatkan hasil dan ada juga di antara MNC yang telah pun menempatkan pelaburan-pelaburan sedemikian rupa ke negeri ini.

Akan tetapi kejayaan usaha-usaha Kerajaan seterusnya bergantung secara kritikal terhadap bekalan perkhidmatan-perkhidmatan asas yang tidak diganggu ataupun yang tidak dihentikan, dan di antaranya ialah bekalan elektrik. Supaya kita dapat berjaya menolak Pulau Pinang ke fasa perindustrian yang

berteknologi tinggi, tidak bolehlah muncul dalam fikiran para pelabur akan kemungkinan berlakunya gangguan dalam bekalan elektrik. Ini adalah kerana kalau kemungkinan ini wujud dan kalau kebetulan berlakunya gangguan, ini seterusnya akan mengganggu pengeluaran dan seterusnya kegagalan firma-firma ini untuk menghantar barang-barang yang sebahagian besarnya terdiri daripada barang-barang perantaraan atau, dengan izin, *intermediate goods* dan seterusnya ini akan mengakibatkan kehilangan tempahan yang bernilai beratus-ratus juta ringgit. Ini sedikit sebanyak telahpun berlaku dalam tempoh antara 25 Jun hingga awal Julai apabila berlakunya gangguan kuasa elektrik secara besar-besaran di Pulau Pinang ini.

Dato' Speaker, satu perkara lagi yang kita harus mengambil perhatian ialah bahawa suatu ciri perdagangan antarabangsa yang muncul kini ialah bahawa sebahagian besar daripada perdagangan antarabangsa adalah terdiri daripada apa yang kita panggil *intra firm trade* iaitu perdagangan antara berbagai-bagai bahagian dalam satu-satu firma yang tertentu. Ini bererti bahawa barang-barang yang dikeluarkan oleh banyak firma di Pulau Pinang, khasnya di sektor elektronik dieksportkan kepada firma-firma ibunda untuk digunakan sebagai *input* pengeluaran seterusnya. Jadi kalau gangguan pengeluaran berlaku akibat *brown outs*, dengan izin, ataupun gangguan kepada kuasa elektrik yang berlaku di satu-satu negara atau negeri seperti Pulau Pinang, ini akan mengakibatkan suatu rangkaian kerugian bagi firma-firma yang terletak di tempat-tempat lain di dunia ini.

Oleh yang demikian, Dato' Speaker, apabila sampai ke soal memilih pusat-pusat baru untuk menempatkan operasi-operasi yang nilai tambahnya lebih tinggi yang berintensif kemahiran dan berintensif teknologi, maka, firma-firma asing amatlah berjajaga-jaga. Mereka akan memilih negara-negara dan negeri-negeri di sebelah dalam negara-negara ini yang dapat memastikan bukan sahaja prasarana yang baik, para pekerja yang berkemahiran tinggi yang mempunyai sikap yang betul tetapi bekalan elektrik dan air yang tidak diganggu.

Selain daripada para pengguna di sektor perindustrian, Dato' Speaker, para pengguna lain di negeri ini juga telah menderita akibat daripada hentian bekalan elektrik yang telah berlaku secara besar-besaran baru-baru ini. Pada mereka, imej TNB sebagai satu syarikat utiliti swasta yang cekap yang selalu peka kepada permintaan dan perasaan mereka telah sedikit sebanyak telahpun dijejaskan. Justeru itu adalah penting bagi TNB untuk mendapatkan kembali imej baik mereka dan seterusnya mendapatkan balik *goodwill* para pengguna yang begitu penting dalam sektor swasta.

Dalam hal ini saya menyokong rayuan yang telah dibuat oleh rakan saya iaitu Ahli dari Padang Kota kepada TNB membuat bayaran *ex-gratia* kepada semua pengguna sebagai satu langkah *goodwill*. Bayaran *ex-gratia* ini boleh diambil bentuk potongan daripada amaun tarif yang perlu dibayar oleh para pengguna di Pulau Pinang kepada TNB. Memang ini hanya merupakan satu langkah jangka masa pendek sahaja. Apa yang lebih penting bagi TNB ialah supaya mengambil gunakan langkah-langkah jangka masa pertengahan dan jangka masa panjang untuk menambahkan keupayaan penjanaan dan penghantarannya supaya memastikan bahawa peristiwa yang telah berlaku baru-baru ini tidak berlaku sekali lagi dan memang kita semua merasa amat gembira untuk mendengar bahawa langkah-langkah ini akan diambil.

Itu sahaja, Dato' speaker, saya sekali lagi ingin menyuarakan sokongan saya untuk usul yang telah pun dicadangkan oleh Yang Berhormat Ahli dari Padang Kota. Terima kasih.

Tuan Speaker:

YAB Ketua Menteri.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, pihak Kerajaan Negeri memang merasa amat kesal dan kecewa atas kejadian ini dan oleh itu pada prinsipnya dapat bersetuju dengan hujjah-hujjah yang telah dikemukakan oleh Ahli-ahli Dewan ini. Kami juga sedar bahawa selain daripada banyak kerumitan yang dihadapi oleh rakyat dan juga oleh ekonomi negeri ini semasa catuan elektrik dilaksanakan, nama baik dan imej negeri ini dan juga negara kita telah juga terjejas dan ianya mungkin juga menjejaskan potensi jangka masa panjang negeri ini untuk menarik pelaburan dari luar negeri. Oleh itu pada hari kejadian, pihak Kerajaan Negeri melalui PDC telah bertindak segera menghubungi semua kilang yang berada di dalam taman-taman perindustrian supaya mereka dapat berhimpun di Bangunan PDC pada pagi Isnin selepas kejadian pada 25 Jun, dan melalui mesyuarat itu bersama-sama dengan TNB dan dengan menunjukkan perasaan dan sikap mengambil berat pihak Kerajaan Negeri dan juga pendekatan yang jujur terhadap apa yang terjadi maka adalah diharapkan bahawa sedikit sebanyak kita dapat memulihkan keyakinan kalau bukannya kepada TNB, sekurang-kurangnya kepada pihak Kerajaan Negeri dan pihak PDC.

Saya ingin memaklumkan kepada Dewan ini bahawa Kerajaan Negeri akan terus berusaha untuk memastikan bahawa Kerajaan Pusat dan TNB akan melaksanakan semua langkah yang telah dirancang dan dijanjikan iaitu termasuk pembinaan janakuasa 110 megawatt di Gelugor supaya mengikut jadual dan pembinaan kabel dasar laut sebanyak 275 KV, dua kabel yang akan membawa 1000 megawatt ke bahagian Pulau supaya ianya juga dilaksanakan dengan secepat mungkin. Dan yang ketiga ialah untuk menambahkan lagi kapasiti janakuasa yang sedia ada dan yang akan datang di Gelugor supaya menjadi lebih besar lagi sebagai satu *stand alone power generating source*, dengan izin. Saya memang lebih mirip dan lebih mengambil berat terhadap langkah-langkah jangka masa panjang ini supaya kita akan menjamin bekalan elektrik yang mencukupi kepada bahagian Pulau supaya tidak lagi mengalami kesulitan dan kerumitan seumpama ini.

Dato' Speaker, dengan ini saya berharaplah bahawa TNB akan mengambil berat terhadap perasaan dan pandangan-pandangan yang dikemukakan oleh para ADUN dalam Dewan ini yang mewakili suara dan perasaan rakyat.

Tuan Speaker:

Ahli Padang Kota, ada hendak gulung?

Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow):

Dato' Speaker, saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan usul yang dikemukakan oleh saya termasuk YAB Ketua Menteri dan saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada pekerja-pekerja TNB yang telah bertungkus-lumus untuk membaiki litar kabel dalam masa yang singkat. Dalam masa yang sama juga, saya percaya pihak TNB harus lebih peka kepada kehendak-kehendak dan juga permintaan dalam negeri ini. Tanggungjawab TNB seperti yang terbayang dalam kenyataan misi mereka mengenai komitmen mereka, ialah dengan izin, *to provide excellent electricity supply and services in the interest of customers and to transmit electricity safely, reliably and economically to customers*. Oleh yang demikian TNB berperanan penting dalam memastikan mereka berpegang kepada kenyataan misi mereka.

Sebarang kejadian yang berlaku seperti kejadian 25 Jun yang lalu akan menjadikan segala usaha Kerajaan Negeri kita sia-sia sahaja. Ramai pelabur sama ada kilang atau hotel telah hilang keyakinan terhadap pembekalan elektrik dan mereka mungkin

bercadang untuk melaburkan sejumlah wang yang besar dalam menyediakan janakuasa sendiri. Ini tentu akan menaikkan kos pengeluaran dan dengan itu menjejaskan daya saingan negeri kita. Infrastruktur daya pembekalan elektrik yang lemah tidak akan mendatangkan faedah kepada pertumbuhan ekonomi negeri kita. Kejadian 25 Jun dapat dielakkan jika TNB memberi perhatian yang serius, bertanggungjawab dan secara profesionalnya terhadap penyambungan kuasa tenaga elektrik. Pada masa yang sama TNB perlu meneliti semula dasar pencegahan penyelenggaraan dan memastikan program audit kualiti dijalankan ke atas pembekalan, khususnya atas talian pembekalan yang penting seperti kabel di bawah jambatan.

Saya berpendapat pengurusan TNB harus dipertanggungjawabkan atas ketidakseriusan dan komitmen dalam memastikan bekalan elektrik yang berkualiti dan mencukupi bagi menghadapi cabaran-cabaran yang terbentuk oleh pertumbuhan tinggi yang berterusan di Pulau Pinang. Dengan pertumbuhan permintaan elektrik yang berada dalam kadar 15% setahun bagi 9 tahun yang lalu, yang mana melebihi kadar pertumbuhan nasional lebih kurang 12% setahun, tenaga elektrik adalah sumber utama kemajuan negeri kita. Justeru itu sebarang kesilapan kerana kelemahan manusia tidak dapat diterima. Rakyat Pulau Pinang berhak mendapat penjelasan penuh mengenai kejadian 25 Jun yang lalu.

Dato' Speaker, sekali lagi saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul "Bahawa Dewan yang mulia ini merakamkan perasaan kesal dan dukacitanya atas kerugian, kerumitan dan kesengsaraan yang dialami oleh rakyat Pulau Pinang dan semua sektor ekonomi akibat catuan elektrik selama 10 hari kerana kebakaran kabel elektrik di bawah Jambatan Pulau Pinang baru-baru ini serta masalah gangguan elektrik yang sedang berlaku di merata-rata tempat.

"Bahawa Dewan yang mulia ini menyeru Tenaga Nasional Berhad (TNB):

- (a) Menggubal satu formula khas sebagai saguhati (*ex-gratia*) untuk semua pengguna elektrik di bahagian pulau atas kesulitan yang dialami bagi tempoh 10 hari itu.
- (b) Memastikan bahawa pembinaan janakuasa turbin gas 110 MW di Gelugor dilaksanakan mengikut jadual supaya dapat memberikan bekalan resab.

- (c) Menjalankan kerja-kerja penyelenggaraan dan langkah-langkah peningkatan bagi semua kabel dan stesen kecil (*sub-station*) di seluruh Negeri Pulau Pinang dengan lebih berkesan lagi untuk mengelakkan kejadian gangguan elektrik dan catuan elektrik.

Bahawa Dewan yang mulia ini juga meminta pihak Kerajaan Persekutuan untuk:-

- (a) Mendesak dan membantu pihak TNB melaksanakan dengan secepat mungkin projek dua kabel dasar laut 275 KV dengan bekalan maksimum 1000 MW ke bahagian Pulau.
- (b) Mempertimbangkan dan meluluskan pembinaan satu janakuasa elektrik yang besar di bahagian pulau bagi menampung keperluan bagi jangka masa panjang," dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju, katakan 'Ya', yang tidak bersetuju, katakan 'Tidak'.

Ahli-ahli Barisan Nasional:

Ya.

Tuan Speaker:

'Ya' sebulat suara. Usul dipersetujui.

Setiausaha:

Usul daripada YB Puan Chong Eng.

Tuan Speaker:

Hendak bawa atau hendak tarik?

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Hendak bawa juga.

Tuan Speaker:

Hendak bawa juga. Silakan.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya bangun untuk cadangkan usul dibawah nama saya yang berbunyi "Bahawa Dewan yang mulia ini membuat ketetapan dengan sebulat suara untuk memberi kuasa kepada Kerajaan Negeri untuk memulakan tindakan undang-undang terhadap Tenaga Nasional bagi pihak perindustrian, perniagaan dan pengguna negeri ini untuk menuntut pampasan ratusan juta ringgit sebagai kerugian akibat terputus bekalan elektrik (*power blackout*) sepanjang sepuluh hari baru-baru ini".

Dato' Speaker, bekalan elektrik merupakan salah satu bekalan asas yang penting untuk semua pengguna. Menurut jawapan YAB Ketua Menteri, dalam tempoh enam bulan yang lalu, terdapat 46 kali gangguan elektrik di Negeri Pulau Pinang termasuk dua kejadian yang besar yang memerlukan catuan bekalan dan melibatkan kawasan yang agak luas. Catuan bekalan secara besar-besaran telah berlaku di bahagian Pulau untuk selama sepuluh hari dari 25 Jun hingga 5 Julai 1995 akibat daripada kebakaran ke atas tiga litar kabel di jambatan Pulau Pinang.

Menurut YAB Ketua Menteri, kejadian ini telah mengakibatkan kerugian melebihi RM33 juta dan kerugian ini hanya dari dua sektor saja iaitu sektor pembuatan dan sektor perkhidmatan hotel. Kerugian untuk pengguna rumah dan sektor perniagaan belum dikira lagi.

Catuan elektrik ini bukan saja mengakibatkan kerugian ekonomi. Yang lebih serius lagi ialah ia telah menyusahkan semua pengguna dan menjejaskan nama baik Negeri Pulau Pinang sebagai satu pusat pelaburan. Gangguan yang seriusnya mengakibatkan catuan secara besar-besaran itu bukan merupakan kali pertama. Pada 29 September, 1992, lebih kurang 3/4 daripada keseluruhan negara juga mengalami gangguan bekalan elektrik dan TNB telah mengambil lebih kurang tiga hari untuk memulihkan keadaan. Kejadian-kejadian ini menunjukkan ketidak cekapan TNB yang kemungkinan disebabkan oleh kelalaian.

Akta Bekalan Elektrik 1990 mengatakan Tenaga Nasional harus bertanggungjawab jika kerosakan atau tergendala hasil dari kelalaian atas bahagian pekerja yang digaji oleh Tenaga Nasional atau kesalahan pembinaan dari penambahan, dengan izin, *when the damage or cessation is shown to have resulted from negligence on the part of persons, employed by Tenaga or for faulty construction of the installation*. Saya pasti Kerajaan Pulau Pinang tidak mahu kejadian catuan bekalan elektrik selama sepuluh hari ini berlaku lagi. Pihak yang membuat kesalahan atau kelalaian mesti dihukum dan membayar pampasan. Begitu juga dengan TNB.

Menurut YAB Ketua Menteri, Kerajaan Negeri tidak mempunyai kuasa untuk mengambil tindakan ke atas TNB tetapi saya yakin Kerajaan Negeri mampu menubuhkan satu Jawatankuasa untuk mewakili rakyat Pulau Pinang untuk mengambil tindakan Mahkamah untuk menuntut pampasan. Kerajaan Negeri harus mendesak TNB untuk meminta perkhidmatan yang tinggi untuk menawarkan bekalan elektrik untuk keperluan Pulau ini. Jika TNB dibuat untuk membayar kerugian atau gantirugi kerugian yang dialami oleh perindustrian, perniagaan dan pengguna hasil dari gangguan elektrik maka ini akan memberi kesan yang sihat untuk mengegarkan keseluruhan TNB yang selama ini tidak perlu bertanggungjawab ke atas kelalaian mereka atau ke atas gangguan elektrik. Lagipun TNB bukannya tidak mampu untuk membayar gantirugi kepada penggunaanya kerana menurut laporan TNB, kumpulan ini mendapat keuntungan sebanyak RM1.98 juta sebelum cukai untuk tahun berakhir 31 Ogos, 1994.

Walaupun ada kilang-kilang telah secara sendiri mengambil tindakan Mahkamah terhadap TNB untuk menuntut pampasan, Kerajaan Negeri mesti ingat masih ada ramai pengguna yang tidak mampu mengambil tindakan sedemikian masing-masing. Maka untuk memastikan TNB akan lebih cekap di masa depan supaya gangguan elektrik secara besar-besaran tidak berlaku lagi, saya mencadangkan kepada Dewan yang mulia ini membuat ketetapan untuk memberi kuasa kepada Kerajaan Negeri untuk memulakan tindakan undang-undang terhadap TNB bagi pihak pengguna negeri ini.

Saya faham bahawa sebagai ahli pembangkang yang tunggul di dalam Dewan ini, saya mungkin tidak dapat sokongan dalam usul ini tetapi saya berpendapat masalah ini adalah *common concern*, bukanlah saja semua Ahli di dalam Dewan ini tetapi *common concern of all the citizens in* Pulau Pinang. Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional pun mengatakan Tenaga Nasional perlu memberi gantirugi dan saya berpendapat *ex-gratia* tidak cukup kerana *ex-gratia payment* ini merupakan seolah-olah Tenaga Nasional tidak membuat apa-apa kelalaian ataupun kesalahan, hanya *out of humanitarian grounds*, sebagaimana Genting Highland Corporate, dia membayar *ex-gratia* RM5,000 kepada mangsa-mangsa yang terlibat dalam runtuh tanah Karak Highway. Jikalau Tenaga Nasional didapati lalai maka Kerajaan Negeri mesti mengambil tindakan untuk kebaikan ataupun hak pengguna di dalam negeri ini.

Saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini akan sokong usul ini jika mereka berasa usul ini adalah untuk kebaikan rakyat di negeri ini dan saya yakin usul ini akan disambut baik oleh rakyat di dalam negeri ini. Jikalau tidak mendapat sokongan pun tidak di luar dugaan saya.

Terima kasih dan saya mencadangkan.

Tuan Speaker:

Sokongan? Mengikut peraturan..... (gangguan).

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Y.B. Dato' Speaker, penjelasan bukan sokongan ya!

Nampaknya ada satu Usul yang serupa ataupun sama sebagai prinsipnya telah diterima oleh Dewan ini. Jadi tidak payahlah menyokong untuk.... (gangguan).

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, penjelasan untuk yang membawa cadangan tadi?

Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang):

Ya, iaitu Usul yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Padang Kota telah diterima oleh Dewan ini. Jadi tidak payahlah usul ini. Usul dari Ahli Batu Lanchang adalah *redundant*, dengan izin.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, mengikut Peraturan 36, Peraturan-peraturan Mesyuarat setiap usul mestilah disokong. Memandangkan tidak ada Ahli yang menyokong Usul Yang Berhormat Ahli Batu Lanchang maka Usul tidak akan dibahas dan adalah disifatkan sebagai tewas.

Setiausaha:

Pemilihan Ahli Dewan Negara.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, sepertimana saya telah memaklumkan pada hari pembukaan mesyuarat ini pada 3 Ogos, 1995, saya telah menerima sepucuk surat daripada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri bertarikh 2 Jun, 1995 yang meminta Dewan menjalankan pemilihan Ahli-ahli Dewan Negara untuk menggantikan Y.B. Dr. Toh Kin Woon.

Y.B. Dr. Toh telah dipilih oleh Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang pada 13 Julai, 1993 bagi tempoh tiga tahun, dan beliau telah meletakkan jawatan pada 12 April, 1995. Permintaan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri dibuat berdasarkan surat bertarikh 22 Mei, 1995 daripada Seri Paduka Baginda Yang DiPertuan Agong yang telah memberitahu Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri mengenai kekosongan ini selaras dengan Seksyen Kecil 2, Seksyen 1, Bahagian 1 dalam Jadual Ketujuh, Perkara 45 Perlembagaan Persekutuan. Seterusnya bagi mengisi kekosongan tersebut, pemilihan akan dijalankan mengikut cara sepertimana ditetapkan dalam Bahagian 1, Jadual Ketujuh, Perlembagaan Persekutuan.

Mengikut Seksyen 8, Bahagian 2, Jadual Ketujuh, tempoh jawatan bagi seseorang yang dipilih atau dilantik untuk mengganti seseorang yang telah berhenti menjadi Ahli Dewan Negara sebelum habis tempoh jawatannya ialah selama baki tempoh jawatan itu. Ini bermakna orang yang dipilih hari ini akan memegang jawatan mulai hari ini sehingga 12 Julai, 1996 iaitu tarikh tamat tempoh jawatan Y.B. Dr. Toh Kin Woon.

Tuan Speaker:

Calon untuk pilihan mestilah dicadang dan disokong oleh Ahli-ahli Dewan dan disertai juga dengan kenyataan bertulis ditandatangani oleh orang yang dinamakan itu bahawa ia bersedia untuk berkhidmat jika dipilih. Mengikut Perkara 47(a) Perlembagaan Persekutuan, tiap-tiap warganegara yang bermastautin di dalam Persekutuan ini dan berumur tidak kurang daripada 30 tahun adalah layak untuk menjadi seorang Ahli Dewan Negara dengan syarat tidak terlucut kelayakannya mengikut Perkara 48.

Oleh kerana hanya seorang sahaja yang akan dipilih, maka tiap-tiap Ahli Dewan mempunyai satu undi sahaja dan jika sekiranya mana-mana Ahli mengundi lebih daripada apa yang dibenarkan itu maka undi lebih itu adalah batal. Sekarang, saya menjemput Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian mengemukakan cadangan untuk mengisi kekosongan ini.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingin mencadangkan Y.Bhg. Dato' Chet Singh dipilih sebagai Ahli Dewan Negara untuk menggantikan YB Dr. Toh Kin Woon. Minta maaf, saya ingin mencadangkan Y.Bhg. Dato' Chet Singh dipilih sebagai Ahli Dewan Negara untuk menggantikan YB Dr. Toh Kin Woon. Dato' Speaker, seperti yang kita tahu Y.Bhg. Dato' Chet Singh adalah bekas Pengurus Besar Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang. Beliau memasuki perkhidmatan awam pada bulan Mei 1960 dan telah berkhidmat dengan Kementerian Pertahanan serta Kementerian Dalam Negeri sebelum dilantik sebagai Pegawai Kewangan Negeri Pulau Pinang pada bulan Disember 1967. Pada bulan September 1971 beliau dipinjamkan ke Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan dilantik sebagai Pengurus Besar yang pertama. Sebagai pengasas, beliau telah menerajui Perbadanan tersebut sehingga bulan Julai 1991 di bawah pimpinan bekas Ketua Menteri Tun Dato' Seri Dr. Lim Chong Eu sebagai Pengerusi Lembaga dan selanjutnya di bawah Ketua Menteri sekarang.

Perkhidmatan beliau dalam PDC selama 20 tahun adalah cemerlang. Dalam tempoh ini PDC telah memainkan peranan penting sebagai agensi pembangunan utama bagi negeri ini yang menjayakan rancangan pembangunan perindustrian serta promosi pelancongan. Dua program ini telah berjaya membolehkan Negeri Pulau Pinang mengalami satu proses pertumbuhan yang amat pesat dan menjadikan negeri ini sebagai satu pusat perindustrian dan pelancongan yang terkenal di dunia. Di samping itu, PDC juga telah melaksanakan program pembandaran atau urbanisasi dengan mewujudkan dua bandar baru iaitu Bandar Bayan Baru dan Seberang Jaya.

Sejak persaraan beliau selepas bulan Julai 1991, Y.Bhg. Dato' Chet Singh menyertai Pusat Inovasi dan Perundingan, Universiti Sains Malaysia sebagai Juruperunding. Di samping itu beliau telah dilantik sebagai Penasihat dan Ketua Pasukan Perunding untuk mengkaji perancangan zon ekonomi bagi Kerajaan Kenya di Afrika dan projek Bank Dunia untuk pembangunan *Subic Bay* di negara Filipina.

Dengan menggunakan kepakaran dan pengalaman beliau, beliau juga giat memajukan perhubungan dan kerjasama di antara USM dan sektor swasta khasnya kegiatan-kegiatan pendidikan dan pembangunan, dengan izin, *research and development* yang dapat menyumbangkan kepada pembangunan industri berteknologi tinggi di Negeri Pulau Pinang ini.

Dengan perlantikan beliau sebagai senator adalah dipercayai bahawa di samping mewakili dan menyuarakan hasrat rakyat Negeri Pulau Pinang dalam Senat, beliau akan dapat memainkan peranan dalam membantu Kerajaan Negeri untuk mengutarakan hasrat dan keperluan rancangan-rancangan pembangunan Negeri Pulau Pinang di dalam Senat dan di peringkat Persekutuan.

Dato' Speaker, Y.Bhg. Dato' Chet Singh telah menyuarakan kesediaan beliau untuk berkhidmat sebagai Ahli Dewan Negara jika dipilih dan kenyataan bertulis telahpun saya serahkan kepada Dato' Speaker. Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dr. Sak Cheng Lum):

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ada lain-lain cadangan? Ahli-ahli Yang Berhormat sebab tiada lain-lain cadangan, maka, dengan ini saya mengisytiharkan Y.Bhg. Dato' Chet Singh dipilih sebagai Ahli Dewan Negara mulai hari ini sehingga 12 Julai 1996.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan.

Setiausaha:

Ucapan-ucapan Penangguhan.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, dua orang daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengemukakan untuk membuat ucapan penangguhan telah menarik balik ucapan penangguhan iaitu yang pertama, YB Encik Lau Chiek Tuan dan yang kedua, YB Encik Lye Siew Weng. Jadi kita terus dengan ucapan penangguhan yang ketiga, YB Puan Chong Eng.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Dato' Speaker, saya akan mengambil masa yang singkat sahaja hanya untuk menghighlightkan satu masalah, ya. Pada.... (gangguan).

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, tujuh setengah minit paling lama.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Ya, saya tahu (ketawa). Pada November tahun lepas, penduduk-penduduk di Lorong Hijau 7 dan Lorong Hijau 8 telah mengemukakan satu surat kepada pihak MPPP untuk menyuarakan bantahan mereka terhadap satu rancangan perumahan di Lot 182, Seksyen 2, Bandar Jelutong. Sampai Mei tahun ini mereka tidak menerima apa-apa jawapan daripada pihak MPPP maka mereka menghantar satu lagi ingatan, *reminder*, kepada pihak MPPP. Surat yang kedua juga ditujukan kepada YAB Ketua Menteri. Pada 29 Jun tahun ini, pihak MPPP iaitu yang ditandatangani oleh Puan Norshida Abdullah bagi pihak Setiausaha yang mengatakan: "Ingin dimaklumkan setelah disemak rekod-rekod yang sah tidak terdapat permohonan untuk pemajuan di atas lot berkenaan yang dikemukakan atau sedang diproses oleh kami pada masa ini. Oleh itu, sila tuan memberi maklumat yang lebih jelas terhadap rancangan perumahan yang dimaksudkan oleh tuan sama ada telah dibina, sedang dibina atau sedang dirancang untuk dibina di atas lot berkenaan supaya perkara ini dapat disiasat dengan lebih lanjut". Tetapi di dalam soalan lisan yang saya tanyakan bahawa: "memang ada permohonan ini dan bantahan penduduk-penduduk akan dipertimbangkan". Saya rasa penjelasan adalah perlu mengapa ada dua jawapan yang berlainan untuk satu soalan yang sama.

Satu lagi gejala yang saya hendak mengemukakan di Dewan ini ialah saya telah beberapa kali membuat panggilan telefon untuk cuba telefon pegawai-pegawai yang berkenaan untuk menjelaskan perkara ini. Kali yang pertama saya cuba menghubungi Setiausaha

MPPP kerana surat itu ditujukan kepadanya. Saya dapati Setiausaha MPPP sedang bercuti ataupun beliau tidak ada di dalam *office* untuk pekerjaan, sama ada beliau bercuti ataupun *officially* beliau keluar ke Medan *or somewhere* dan didapati Setiausahanya pun tidak ada. Saya teringatlah kartun Lat kalau Ketua Pejabat tidak ada, semua tidak ada. Kali kedua, saya pun tidak dapat bercakap dengan Setiausaha MPPP tetapi Setiausahanya dan dikatakan perkara ini telah dirujuk kepada Bahagian *Building, Building Department*. Saya pun cuba menghubungi Pengarah Bahagian itu. Tiga kali saya telefon dan tiga kali beliau di dalam mesyuarat. Akhirnya, saya dapat bercakap dengan Setiausahanya yang dikatakan perkara ini telah dirujuk kepada arkitek. Maka saya juga cuba menghubungi dengan arkitek. Selepas tiga kali baru dapat bercakap dengan arkitek ini. Maka, saya hendak *highlight*lah perkara ini. Sungguh banyak *red tape* Bagaimanakah orang ramai dapat berhubung dengan pegawai-pegawai yang berkenaan? Adakah satu-satu masa yang spesifik di mana orang ramai boleh menghubungi atau bercakap dengan pegawai-pegawai seperti ini? Ini memang mengambil masa. Saya juga suka kalau dapat penjelasan bahawa bantahan mereka ialah mengenai *access road to the project*. Mereka akan menggunakan Lorong Hijau 7 dan Lorong Hijau 8 sahaja. Tidak ada *access road* yang lain dan mereka telah memohon kepada Pejabat Tanah untuk membuat pembetulan supaya memerangi *monsoon drain*, parit di akhir jalan Lorong 7 dan Lorong 8. Permohonan itu pun telah diluluskan. Pemaju berpendapat kalau permohonan ini telah diluluskan maka bermakna mereka boleh menggunakan kedua-dua lorong ini untuk *access road*. Saya hendak tahu dalam akta ataupun dalam apa-apa akta adakah ia menetapkan apakah jalan yang boleh digunakan untuk keluar masuk satu-satu projek? Adakah satu projek boleh diluluskan jikalau dia tidak menyediakan jalan keluar masuk sendiri? Itu sahaja, terima kasih.

Tuan Speaker:

Silakan Yang Amat Berhormat.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya ingin menjawab secara ringkas apa yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat dari Batu Lanchang. Memang jawapan telah diberi kepada soalan lisan beliau selepas sesi soal jawab dan beliau telah menimbulkan kekeliruan tentang jawapan yang diberi oleh pegawai-pegawai MPPP yang lebih awal yang mengatakan tidak ada pelannya. Nampaknya maklumat yang diberi oleh surat bantahan itu kurang jelas maka mereka nampaknya salah faham projek yang lain dan telah menyemak dan

tidak mendapat tahu lot yang berkenaan. Oleh itu jawapan sedemikian yang diberi tetapi selepas semakan yang lebih teliti dibuat maka didapati bahawa memang ada satu pelan yang terlibat seperti yang dikatakan oleh Ahli Batu Lanchang dengan pembinaan rumah pangsa kos sederhana di atas tapak yang berkenaan iaitu Lot 182 Seksyen 2, Bandar Jelutong.

Pihak MPPP memang telah menerima bantahan dan walaupun pendengaran bantahan pada biasanya tidak diadakan bagi kes seperti ini oleh sebab tidak diperlukan di bawah undang-undang iaitu Akta Perancang Bandar tahun 1976, walau bagaimanapun, Majlis Perbandaran Pulau Pinang akan mempertimbangkan bantahan ini bersama dengan pelan bangunan dan permohonan pelan itu apabila dibentangkan untuk keputusan di peringkat jawatankuasa kelak. Ini memang diambil kira sama ada jalan masuk keluar itu cukup atau tidak untuk menampung keperluan trafik yang akan timbul akibat daripada sesuatu projek itu, ya, dan itulah jawapan saya.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Satu soalan lagi tidak dijawab. Adakah sesuatu.... penjelasan (ketawa). Satu soalan *not answered*.

Tuan Speaker:

Akan di ambil perhatian.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Ya, *not answered*.

Ketua Menteri:

Iaitu ini akan diambil perhatian.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Puan Chong Eng):

Bukan. Soalan yang saya tanya ialah adakah sesuatu projek kalau tidak disediakan jalan keluar masuk boleh diluluskan?

Ketua Menteri:

Ya, kalau jalan itu memang sudah wujud misalnya Lorong 7 & 8 itu memang ada jalan maka ianya tidak memerlukan jalan yang lain sekiranya jalan-jalan yang sedia ada itu dapat menampung keperluan trafik yang akan timbul daripada projek itu.

Tuan Speaker:

Y.B. Puan Tan Cheng Liang, Ahli Kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang):

Y.B. Dato' Speaker, saya cuba ringkaskan ucapan penangguhan saya. Untuk kawasan Seberang Perai Selatan, apa yang membimbangkan saya adalah kekurangan tempat rekreasi dan bersukan. Saya harap walaupun pihak Kerajaan sudah ada rancangan untuk membina satu stadium terbuka di Batu Kawan tetapi ini adalah secara projek yang terbesar di satu tempat. Untuk kawasan Seberang Perai Selatan, kawasan ini adalah sangat luas dan kalau kita hendak minta pemuda-pemudi kita dan belia-belia kita hendak pergi ke Batu Kawan memang ini juga adalah satu masalah. Permintaan saya adalah supaya di kawasan tempatan seperti di Nibong Tebal, di Changkat, tempat itu memang kita tidak dapat gelanggang-gelanggang sukan, juga untuk tempat rekreasi. Saya harap supaya Ahli Yang Berhormat dari kawasan Batu Uban boleh rancang lebih banyak tempat rekreasi di Seberang Perai Selatan. Saya ada satu cadangan adalah untuk tebing Sungai Krian yang memang kita boleh perindahkan supaya ia jadi seperti *waterfront* di Kuching sampai Ampang Jajar di sebelah Parit Buntar.

Juga ada dua masalah yang saya ingin sentuhkan kerana itu baru berlaku dua hari yang lalu tetapi oleh sebab dari segi kecemasan saya patut bawa ke Dewan ini. Satu adalah kebakaran yang baru berlaku di kawasan saya....(gangguan). Ya, ini spesifik kerana apa yang sudah berlaku adalah pada tengah malam hari itu ada satu kebakaran yang mengakibatkan sebuah sekolah sudah habis terbakar. Apa yang saya hendak bangkitkan adalah berkenaan dengan Balai Bomba. Oleh kerana saya berada di sana saya nampak untuk kawasan Seberang Perai Selatan, kita cuma ada sebuah Balai Bomba dan juga sebuah sahaja kereta bomba atau *water blender*. Apa yang berlaku pada masa itu adalah apabila kereta bomba itu sampai ke tempat ini, ia ada *technical problem* dan untuk setengah jam ia tidak dapat mengeluarkan air dari kereta bomba itu (ketawa). Apa yang saya hendak bangkitkan YB Dato' Speaker adalah untuk seluruh kawasan Seberang Perai Selatan yang begitu luas kita baru ada sebuah kereta bomba dan saya perlu minta pihak polis panggil cepat. Balai Bomba dari Parit Buntar di sebelah Perak. Kebakaran ini berlaku nasib baiknya pada waktu malam. Kalau pada waktu pagi di mana ada 164 murid belajar di sekolah ini, saya rasa ini akan mengakibatkan satu masalah yang besar. Ini yang saya ingin sentuhkan. Satu lagi perkara kecemasan adalah berkenaan dengan pintu air di Changkat. Perkara ini sudah

dibuat aduan oleh penduduk selama setengah tahun. Baru dua hari sahaja apabila saya dengar aduan-aduan daripada penduduk saya rasa sangat sedih dan kecewa kerana apa yang berlaku adalah.... (ketawa) pintu air yang bocor dan rosak itu oleh sebab tidak dapat diperbaiki telah mengakibatkan beberapa ekar ladang pokok kelapa sawit di sekeliling tempat itu sudah direndami air sampai mati...(gangguan) dalam air dan apa yang.....(gangguan)

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Ahmad bin Saad):

Direndam airlah.

Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang):

Direndam airlah....(gangguan) terendam. Apa yang saya hendak bangkitkan adalah memang penduduk ada membuat aduan mengenai masalah ini selama setengah tahun. Saya sendiri pun ada membuat aduan dengan pihak yang berkenaan tetapi tidak dinafikan pegawai terima aduan saya dengan sikap yang sangat bagus dan juga tindakan diambil. Pada hari itu juga mereka ada pergi melawat tempat itu tetapi tindakan tidak dapat dibuat. Saya memohon supaya pihak Kerajaan boleh membuat penyiasatan kenapa *contractor* yang.... ini adalah alasan yang diberi bahawa ini adalah masalah kontraktor. Memang pegawai berkenaan ada membuat tindakan tetapi ini adalah masalah kontraktor. Saya hendak bangkitkan kenapa selama setengah tahun kalau kita dapati bahawa kontraktor itu adalah tidak bagus kenapa kita tidak menukarnya? Sampai sekarang masalah sudah berlaku dan pokok-pokok pun sudah mati dan kitapun sudah tidak boleh berbuat apa-apa. Ini sahaja yang saya hendak ucapkan, terima kasih.

Tuan Speaker:

Dijemput Ahli dari kawasan Perai.

Ahli Kawasan Prai (Dr. K. Rajapathy):

Dato' Speaker, jawapan kepada ucapan penangguhan oleh Yang Berhormat dari Jawi ialah di Seberang Perai Selatan terdapat dua kawasan rekreasi yang sedia ada iaitu Taman Rekreasi Ampang Jajar dan Hutan Lipur Bukit Panchor. Kedua-dua kawasan ini akan ditingkatkan prasarananya seperti trek berjoging, gelanggang permainan, pondok-pondok rehat dan projek itu telah dipohon peruntukan untuk dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh. Satu lagi kawasan yang dirancang untuk kemudahan sukan dan rekreasi ialah di Kompleks Sukan Jawi di mana ianya akan dinaikkan taraf kepada Stadium Daerah. Projek itu juga .o

dicadang akan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Ketujuh. Selain daripada itu, terdapat lagi kompleks-kompleks sukan akan dibina di Sungai Bakap, Sungai Acheh, Sungai Kecil, Tasik dan Changkat dan dicadangkan untuk membina dalam Rancangan Malaysia Ketujuh juga.

Berkenaan dengan kereta bomba yang tidak cukup, Kerajaan akan mengambil perhatian dan pintu-pintu air di Changkat akan diperbaiki. Sekian, terima kasih (ketawa).

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, urusan-urusan Dewan kita bagi sesi ini telahpun selesai. Saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat kerana telah memberi tumpuan sepenuhnya terhadap persidangan Dewan kita. Banyak pandangan-pandangan yang bernas telah dapat dikumpulkan dan Dewan telah dapat berjalan dengan licin. Semoga tradisi ini dapat dikekalkan. Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.15 petang